

KPMG d.o.o. Beograd
Kraljice Natalije 11
11000 Beograd
Srbija

Tel.: +381 (0)11 20 50 500
Fax: +381 (0)11 20 50 550
www.kpmg.com/rs

Izveštaj nezavisnog revizora

Savetu guvernera Narodne banke Srbije

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: „Banka”), koji se sastoje od:

— bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. godine,

i za period od 1. januara do 31. decembra 2019. godine:

- bilansa uspeha;
- izveštaja o ostalom rezultatu;
- izveštaja o promenama na kapitalu;
- izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja („finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji Banke istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2019. godine i rezultat njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (“MSFI”).

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući Međunarodne

standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni

sposobnost Banke da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Banci.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne

i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.

- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Banke.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključke o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Banke da posluje u skladu sa načelom stalnosti

poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

KPMG d.o.o. Beograd

Nikola Đenić
Ovlašćeni revizor

Beograd, 20. mart 2020. godine

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**Финансијски извештаји за годину
завршену 31. децембра 2019. године**

САДРЖАЈ

	Страна
Биланс стања	2
Биланс успеха	3
Извештај о осталом резултату	4
Извештај о променама на капиталу	5
Извештај о токовима готовине	6
Напомене уз финансијске извештаје	7 - 85

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2019. године

У хиљадама динара	Напомена	31. децембар 2019.	31. децембар 2018.
АКТИВА			
Готовина и текући рачуни код банака	16, 3.4	339.485.874	336.376.900
Злато и остали племенити метали	17, 3.5	158.084.189	87.752.490
Депозити	18, 3.3	207.598.412	145.221.006
Потраживања по основу деривата	3.3	5.259	43.481
Хартије од вредности	19, 3.3	884.779.127	783.908.048
Кредити и пласмани	20, 3.3	982.245	1.011.133
Чланска квота у Међународном монетарном фонду и средства у специјалним правима вучења	21, 3.3	96.333.002	95.504.052
Нематеријална имовина	22, 3.7	154.306	155.940
Некретнине, постројења и опрема	22, 3.7	19.125.957	18.848.674
Инвестиционе некретнине	22, 3.7	407.692	407.692
Остала средства	23	5.079.908	4.897.678
УКУПНО АКТИВА		1.712.035.971	1.474.127.094
ПАСИВА			
Обавезе			
Обавезе по основу деривата	3.3	4.809	39.851
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	24	651.514.126	583.320.898
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	25	397.401.344	284.237.166
Обавезе према Међународном монетарном Фонду	26, 3.3	96.448.924	95.594.200
Резервисања	27, 3.11	1.713.081	1.294.195
Текуће пореске обавезе	28, 3.9	533.905	426.343
Новац у оптицају	29	209.567.662	182.611.179
Остале обавезе	30	2.037.178	2.110.458
Укупно обавезе		1.359.221.029	1.149.634.290
Капитал			
Државни капитал		178.253.299	171.128.873
Резерве		137.331.122	122.782.727
Нераспоређени добитак		37.230.521	30.581.204
Укупно капитал	31	352.814.942	324.492.804
УКУПНО ПАСИВА		1.712.035.971	1.474.127.094

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

Др Јоргованка Табаковић
Гувернер

Г. 6Р. 4457
20.3.2020.

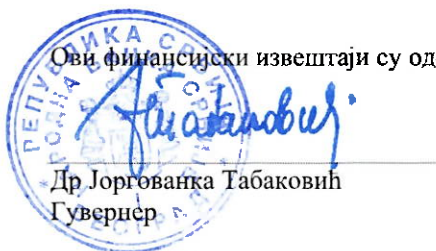
БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

У хиљадама динара	Напомена	2019.	2018.
Приходи од камата		13.819.737	12.047.314
Расходи камата		(4.791.022)	(4.853.928)
Нето приход по основу камата	4, 3.1	9.028.715	7.193.386
Приходи од накнада и провизија		5.278.587	5.346.190
Расходи накнада и провизија		(399.376)	(561.999)
Нето приход по основу накнада и провизија	5, 3.1	4.879.211	4.784.191
Нето добитак по основу финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	6	238.803	10.049
Нето губитак по основу престанка признавања финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	7	(1.648.710)	(870.199)
Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	8, 3.2	24.557.536	17.398.639
Нето приход по основу умањења обезвређења финансијских средстава	9, 3.3, 32	107.047	2.290.574
Остали пословни приходи	10	6.640.257	6.579.407
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	11, 3.10	(4.836.290)	(4.248.873)
Трошкови амортизације	12, 3.7	(1.041.398)	(1.728.201)
Остали приходи	13	4.114.586	4.973.278
Остали расходи	14	(4.275.331)	(5.316.602)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		37.764.426	31.065.649
Порез на добит	28, 3.9	(533.905)	(426.343)
ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА	31	37.230.521	30.639.306

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

Др Јоргованка Табаковић
Гувернер

Г. бр. 4457
20.3.2020.

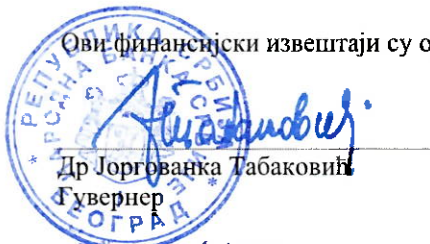
ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

<u>У хиљадама динара</u>	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Добитак периода	37.230.521	30.639.306
Компоненте осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак:		
Повећање/(смањење) ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине и основних средстава	8.559	(1.761.865)
Позитивни ефекти промене вредности власничких инструмената који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	778.612	387.718
Актуарски губици	(245.197)	(19.183)
Компоненте осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак:		
Негативни ефекти промене вредности дужничких инструмената који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	(181.890)	(3.031.156)
Укупан остали резултат периода	360.084	(4.424.486)
УКУПАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА	37.590.605	26.214.820

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

Др Јоргованка Табаковић
Гувернер

Г.БР. 4457
20.3.2020.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Државни капитал</u>	<u>Посебне резерве</u>	<u>Ревалоризационе резерве</u>	<u>Резерве по основу фер вредности</u>	<u>Актуарски добици/ (губици)</u>	<u>Нераспо- ређени добитак/ (губитак)</u>	<u>Укупно</u>
Стање на дан 1. јануара 2018. године	171.128.873	187.857.209	15.665.734	6.737.581	68.688	(83.145.636)	298.312.449
Прва примена МСФИ 9	-	-	-	23.637	-	(77.958)	(54.321)
Кориговано стање на почетку године	171.128.873	187.857.209	15.665.734	6.761.218	68.688	(83.223.594)	298.258.128
Покриће губитка из претходне године (напомена 31)	-	(83.145.636)	-	-	-	83.145.636	-
Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине и основних средстава	-	-	(1.761.865)	-	-	19.856	(1.742.009)
Повећање резерви по основу фер вредности власничких ХоВ	-	-	-	387.718	-	-	387.718
Актуарски губици	-	-	-	-	(19.183)	-	(19.183)
Смањење резерви по основу фер вредности дужничких ХоВ	-	-	-	(3.031.156)	-	-	(3.031.156)
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	-	30.639.306	30.639.306
Стање на дан 31. децембра 2018. године	171.128.873	104.711.573	13.903.869	4.117.780	49.505	30.581.204	324.492.804
Стање на дан 1. јануара 2019. године	171.128.873	104.711.573	13.903.869	4.117.780	49.505	30.581.204	324.492.804
Расподела добити из претходне године (напомена 31)	7.124.426	14.188.311	-	-	-	(30.581.204)	(9.268.467)
Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине и основних средстава	-	-	8.559	-	-	-	8.559
Повећање резерви по основу фер вредности власничких ХоВ	-	-	-	778.612	-	-	778.612
Актуарски губици	-	-	-	-	(245.197)	-	(245.197)
Смањење резерви по основу фер вредности дужничких ХоВ	-	-	-	(181.890)	-	-	(181.890)
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	-	37.230.521	37.230.521
Стање на дан 31. децембра 2019. године	178.253.299	118.899.884	13.912.428	4.714.502	(195.692)	37.230.521	352.814.942

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

 Др Јоргованка Табаковић
 Гувернер
 Г.БР. 4457
 20.3.2020.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

У хиљадама динара	2019	2018
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи од камата	14.372.474	12.040.188
Приливи од накнада	5.363.829	3.773.309
Приливи по основу продаје производа и услуга – ЗИН	7.483.851	6.729.912
Приливи од осталих пословних активности	3.723.447	5.891.639
Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	103.539	98.867
<i>Приливи готовине из пословних активности</i>	<i>31.047.140</i>	<i>28.533.915</i>
Одливи по основу камата	(6.540.126)	(6.558.840)
Одливи по основу накнада	(503.196)	(561.999)
Одливи по основу трошкова пословања	(10.678.589)	(16.494.237)
<i>Одливи готовине из пословних активности</i>	<i>(17.721.911)</i>	<i>(23.615.076)</i>
Нето прилив по основу узетих депозита	162.535.160	136.258.926
Нето (одлив)/прилив кредита и пласмана	(63.154.978)	19.658.233
Нето (одлив) по основу хартија од вредности и осталих финансијских средстава која нису намењена инвестирању	(104.492.117)	(47.962.165)
<i>Нето прилив по основу пласмана и узетих депозита</i>	<i>8.213.294</i>	<i>112.873.833</i>
Плаћени порез на добит	(426.343)	(454.479)
Исплата распоређеног резултата - пренос буџету Републике Србије	(9.268.467)	-
Нето одлив готовине из пословних активности	(1.481.516)	112.419.354
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи од продаје нематеријалне имовине и основних средстава	203	-
Одливи за куповину нематеријалне имовине и основних средстава	(1.251.591)	(1.346.369)
Нето одлив готовине из активности инвестирања	(1.251.388)	(1.346.369)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Нето (одлив)/прилив по основу узетих краткорочних кредита	(954.373)	304.330
Нето (одлив)/прилив готовине из активности финансирања	(954.373)	304.330
Нето (смањење)/повећање готовине	(3.687.277)	111.377.315
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода	344.451.334	218.126.161
Курсне разлике, нето	6.839.754	14.947.858
ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (напомена 2ђ)	347.603.811	344.451.334

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

Др Јоргованка Табаковић
Гувернер

Г. БР. 4457
20.3.2020.

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ

Народна банка Србије (у даљем тексту: Банка) има своје корене у оснивању и почетку рада Привилеговане народне банке Краљевине Србије 1884. године, која је 1920. године прерасла у Народну банку Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. У складу са променом имена државе, Банка од 1929. године делује под називом Народна банка Краљевине Југославије. Од 1946. године, Банка своје функције обавља под називом Народна банка Југославије, као централна монетарна институција, најпре Федеративне Народне Републике Југославије, касније Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и по њеном распаду, Савезне Републике Југославије. Законом за спровођење Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора, који је ступио на снагу 4. фебруара 2003. године, Банка наставља да ради као орган државе Србије под садашњим називом.

Законом о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018, у даљем тексту: Закон) и Уставом Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 98/2006) уређени су положај, организација, овлашћења и функције Банке, као централне банке Републике Србије (у даљем тексту: РС), као и однос Банке према органима РС и међународним организацијама и институцијама.

Банка је дефинисана као самостална и независна у обављању функција утврђених Законом и другима законима и подлеже надзору Народне Скупштине и њој је одговорна за свој рад.

Основни циљ Банке је постизање и одржавање стабилности цена. Поред основног циља, Банка има за циљ и очување и јачање стабилности финансијског система, као и да, не доводећи у питање остваривање наведених циљева, подржи спровођење економске политике Владе РС, послујући у складу с начелима тржишне привреде.

Банка обавља следеће функције:

- утврђује и спроводи монетарну и девизну политику;
- управља девизним резервама;
- утврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине;
- уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством, у складу са Законом;
- издаје и одузима банкама дозволе за рад, врши контролу бонитета и законитости пословања банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима дозволе за обављање делатности осигурања, врши контролу ове делатности, односно надзор над њеним обављањем, издаје и одузима овлашћења за обављање појединих послова из делатности осигурања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује осигурање;
- издаје и одузима дозволе за обављање послова финансијског лизинга, врши надзор над обављањем ових послова и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује финансијски лизинг;
- издаје и одузима друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозволе за рад и дозволе за управљање тим фондовима, врши надзор над овом делатношћу и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови;

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ (наставак)

- обавља послове заштите права и интереса корисника услуга које пружају банке, друштва за осигурање, даваоци финансијског лизинга, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, пружаоци платних услуга и издаваоци електронског новца, у складу са законом;
- утврђује испуњеност услова за покретање поступака реструктурирања банака, односно чланова банкарске групе и спроводи ове поступке, одлучује о инструментима и мерама које ће се предузети у реструктурирању и обавља друге послове у вези с реструктурирањем банака, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима операторима платног система дозволе за рад овог система, врши надзор над њиховим пословањем и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- издаје и одузима овлашћења за обављање мењачких послова, врши контролу мењачког и девизног пословања и обавља и друге послове, у складу са законом којим се уређује девизно пословање;
- обавља законом, односно уговором утврђене послове за РС не угрожавајући при том своју самосталност и независност;
- обавља друге послове из своје надлежности, у складу са Законом.

Органи Банке су Извршни одбор, гувернер и Савет гувернера (у даљем тексту: Савет).

Извршни одбор, који чине гувернер и вицегувернери Банке, утврђује монетарну и девизну политику, као и активности ради очувања и јачања стабилности финансијског система.

Гувернер заступа и представља Банку, руководи пословањем Банке и организује њен рад, спроводи одлуке Извршног одбора и Савета, доноси прописе, опште и појединачне акте из надлежности Банке који Законом нису стављени у надлежност Извршног одбора и Савета, предлаже прописе, опште и појединачне акте које доноси Извршни одбор и Савет, ако Законом није друкчије уређено, уређује унутрашњу организацију Банке и систематизацију радних места, радне односе запослених, именује и разрешава запослене који руководе организационим јединицама у Банци, као и друге послове који су утврђени Законом и другим законима на начин који није у супротности са основним циљевима. Гувернера бира Скупштина на предлог председника РС, на шест година, с правом поновног избора. Банка има од два до четири вицегувернера, које на предлог гувернера бира Скупштина, на шест година, с правом поновног избора.

Савет, између осталог, доноси Статут, на предлог Извршног одбора, доноси финансијски план Банке, усваја годишње финансијске извештаје Банке, врши избор спољног ревизора, разматра извештај спољног ревизора и прати примену препорука тог ревизора у Банци. Савет чине пет чланова, укључујући и председника, које бира Скупштина на предлог одбора Скупштине надлежног за послове финансија. Чланови Савета бирају се на пет година, с правом поновног избора. Чланови Савета нису запослени у Банци.

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ (наставак)

Банка је правно лице са седиштем у Београду, Улица краља Петра број 12. Послови Банке утврђени Законом и другим прописима обављају се у основним организационим јединицама Банке, филијалама Банке у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Ужицу и Заводу за израду новчаница и кованог новца – Топчидер (у даљем тексту: ЗИН).

На дан 31. децембар 2019. године Банка има 2.390 запослених (31. децембар 2018. године: 2.348 запослених).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА**а) Изјава о примени Међународних стандарда финансијског извештавања**

Финансијски извештаји Банке су састављени у складу с Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

б) Основе за одмеравање

Финансијски извештаји су састављени у складу с начелом историјског трошка, осим за следеће билансне позиције:

- злато и остали племенити метали који се воде по фер вредности;
- финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха;
- финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат;
- земљиште и некретнине који се воде по ревалоризованој вредности;
- инвестиционе некретнине које се воде по фер вредности;
- уметничке и музејске вредности и нумизматичка збирка који се воде по фер вредности;
- резервисања за отпремнине и јубиларне награде која се воде по садашњој вредности будућих обавеза за отпремнине и јубиларне награде;
- резервисања за судске спорове исказана у вредности процене потенцијалног исхода тужбеног захтева;
- валутни свопови који се воде по фер вредности.

в) Коришћење процењивања

Састављање извештаја у складу са МСФИ захтева коришћење одређених рачуноводствених процена. Такође, од руководства Банке захтева се да користи одређене процене у примени рачуноводствених политика Банке. Области на које се односе процене од већег значаја за финансијске извештаје Банке су приказане у напмени 3.11.

г) Функционална и извештајна валута

Финансијски извештаји Банке исказани су у хиљадама динара. Динар представља функционалну валуту Банке и званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)**д) Нови стандарди, тумачења и измене објављених стандарда**

Следећи стандарди, тумачења и измене објављених стандарда ступили су на снагу за рачуноводствени период који почиње 1. јануара 2019. године:

- Допуна МСФИ 9 “Финансијски инструменти” – Превремена отплата с негативном надокнадом, која се примењује на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године, уз дозвољену ранију примену;
- МСФИ 16 „Лизинг“, који елиминише разлику између оперативног и финансијског лизинга, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године;
- ИФРИЦ 23 тумачења – “Неизвесности у вези са третманом пореза на добит”, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године;
- Измене и допуне МРС 19 - План измена, ограничења или поравнања, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године;
- Циклус годишњег унапређења МСФИ 2015 - 2017 – измене и допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације“, МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“, МРС 12 „Порези на добитак“ и МРС 23 „Трошкови позајмљивања“, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године и
- Допуне МРС 28 “Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” – дугорочни интерес у придруженим ентитетима, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године.

Руководство Банке је разматрало утицај наведених стандарда и тумачења на финансијске извештаје Банке. Имајући у виду природу пословања Банке, наведени стандарди, тумачења и измене објављених стандарда, према процени, немају значајан утицај на финансијске извештаје Банке.

До дана биланса стања, следећи стандарди, тумачења и измене објављених стандарда били су издати, али нису ступили на снагу:

- Измене и допуне МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7 - „Реформа референтне каматне стопе“, као прва реакција на потенцијалне ефекте које би реформа ИБОР могла имати на финансијско извештавање. Измене су у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године;
- Допуна МСФИ 3 – дефиниција пословања, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године;
- Допуна МРС 1 и МРС 8, дефиниција концепта материјалности, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године;
- Измене и допуне референци на концептуални оквир у МСФИ стандардима, у примени на годишње периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2020. године. Изменама концептуални оквир за извештавање постаје обухватнији, са циљем да обезбеди Одбору за међународне рачуноводствене стандарде потпуни сет алата за успостављање стандарда. Покрива све аспекте успостављања стандарда почевши од циља финансијског извештавања, преко презентације до обелодањивања;
- Допуне МСФИ 10 “Консолидовани финансијски извештаји” и МРС 28 “Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” – продаја или допринос средстава инвеститора придруженим ентитетима или заједничком улагању, доступно за опциону примену / датум примене неодређено одложен и

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставка)**д) Нови стандарди, тумачења и измене објављених стандарда (наставка)**

- МСФИ 17 „Уговори о осигурању“, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године.

Руководство Банке тренутно разматра утицај наведених стандарда и тумачења на финансијске извештаје Банке, као и датум њиховог ступања на снагу. Наведени стандарди, тумачења и измене објављених стандарда, према процени, неће имати значајан утицај на финансијске извештаје Банке у периоду након њихове примене.

ђ) Извештај о токовима готовине

Разлике између позиције Готовина и готовински еквиваленти на крају периода у Извештају о токовима готовине у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. године и позиције Готовина и готовински еквиваленти у Билансу стања на дан 31. децембра 2019. године су следеће:

У хиљадама динара	Биланс стања на дан 31. децембар 2019. - Готовина и готовински еквиваленти	Извештај о токовима готовине у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. - Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	Разлика
Готовина у благајни (напомена 16)	196.765.171	196.765.171	-
Текући рачуни, нето (напомена 16)	142.720.703	142.720.703	-
Средства у специјалним правима вучења (напомена 21)	-	8.117.937	(8.117.937)
Укупно	339.485.874	347.603.811	(8.117.937)

Разлике између позиције Готовина и готовински еквиваленти на крају периода у Извештају о токовима готовине у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године и позиције Готовина и готовински еквиваленти у Билансу стања на дан 31. децембра 2018. године су следеће:

У хиљадама динара	Биланс стања на дан 31. децембар 2018. - Готовина и готовински еквиваленти	Извештај о токовима готовине у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. - Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	Разлика
Готовина у благајни	177.673.122	177.673.122	-
Текући рачуни, нето	158.703.778	158.703.778	-
Средства у специјалним правима вучења	-	8.074.434	(8.074.434)
Укупно	336.376.900	344.451.334	(8.074.434)

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)**е) Упоредни подаци**

Рачуноводствене политике и процене које се тичу признавања и вредновања средстава и обавеза, коришћене приликом састављања ових финансијских извештаја су конзистентне с рачуноводственим политикама и проценама примењеним у састављању финансијских извештаја Банке за 2018. годину. Банка је за потребе боље презентације, кориговала у одређеним сегментима упоредне податке, у оквиру обелодањивања датих кроз напомене уз финансијске извештаје на дан 31. децембар 2019. године.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**3.1. Приходи и расходи од камата, накнада и провизија**

При израчунавању прихода или расхода камата по основу финансијског средства или финансијске обавезе, примењује се ефективна каматна стопа, на бруто књиговодствену вредност средства или амортизовану вредност обавеза. Бруто књиговодствена вредност финансијског средства јесте амортизована вредност финансијског средства пре кориговања за износ извршених умањења вредности (обезвређења). Амортизована вредност финансијског средства је вредност финансијског средства при почетном признавању, умањена за износ отплата главнице, увећана или умањена за износ кумулативне амортизације методом ефективне каматне стопе и свих разлика између вредности финансијског средства при почетном признавању и износа при доспећу и коригована за износ извршених умањења вредности.

Ако финансијско средство није кредитно обезвређено приходи од камата израчунавају се применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства.

Приходи од камата по основу финансијских средстава која су кредитно обезвређена након иницијалног признавања израчунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност тог средства.

Приходи од камата по основу финансијских средстава која су кредитно обезвређена при стицању израчунавају се применом ефективне каматне стопе усклађене за кредитни ризик на амортизовану вредност тог средства.

Приходи по основу накнада за банкарске услуге признају се у складу са периодом извршења услуге, док се расходи по основу накнада и провизија за банкарске услуге утврђују и признају у периоду када су те услуге примљене.

3.2. Прерачунавање девизних износа

Пословне промене настале у страним валутама, чији се курсеви објављују на званичној курсној листи Банке, прерачунате су у динаре применом званичног средњег курса који важи на дан трансакције, док се за валуте, чији се курсеви не објављују на званичној курсној листи Банке, прерачун врши применом одговарајућег курса Банке који важи на дан трансакције.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Прерачунавање девизних износа (наставак)

Монетарна средства и обавезе у иностраној валути на дан биланса стања, прерачуната су у динаре по званичном средњем курсу динара који је важио на тај дан (уколико се курс за страну валуту објављује на званичној курсној листи Банке), односно по одговарајућем курсу Банке (за стране валуте чији се курс не објављује на овој листи).

Позитивне или негативне курсне разлике настале приликом прерачуна пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна монетарних позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, евидентирани су у корист или на терет биланса успеха, као приходи/расходи по основу курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле. Структура монетарних средстава и обавеза приказана је у оквиру анализе девизног ризика у напомени 32.

3.3. Финансијски инструменти

Банка класификује финансијска средства у следеће категорије:

- финансијска средства по амортизованој вредности,
- финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат и
- финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха.

Класификација зависи од пословног модела у оквиру ког се држе средства и карактеристика новчаних токова који настају у вези са тим финансијским средствима. Финансијске обавезе се класификују као финансијске обавезе које се вреднују по амортизованој вредности и финансијске обавезе које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Пословни модел у оквиру ког се држе финансијска средства представља начин на који Банка управља тим средствима ради остваривања новчаних токова по основу финансијског средства. Циљ пословног модела може бити наплата уговорених и других утврђених новчаних токова, наплата уговорених и других утврђених новчаних токова и новчаних токова по основу продаје тог средства или друго, а врста пословног модела у оквиру кога се држе одређена финансијска средства одређује се на основу:

- политика и циљева у вези са одређеним финансијским средствима (спровођење монетарне и девизне политике и других мера и активности у оквиру надлежности Народне банке Србије, управљање ликвидношћу, остваривање рочне усклађености финансијских средстава и обавеза, остваривање прихода од камата, остваривање прихода по основу промене фер вредности финансијских средстава и сл.),
- учесталости, обима и тренутка продаје финансијских средстава у претходном периоду, разлога тих продаја и очекивања у вези с будућим продајним активностима,
- начина процене успешности управљања и начина извештавања у вези с финансијским средствима,
- врсте ризика који утичу на одређена финансијска средства и начина управљања тим ризицима.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)**

Финансијска средства се класификују у категорију финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности ако се на њих примењује пословни модел чији је основни циљ наплата уговорених и других утврђених новчаних токова и уколико се новчани токови који настају састоје искључиво од наплате главнице и камате на неотплаћени износ главнице на утврђени датум.

Финансијска средства се класификују у категорију финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат ако се на њих примењује пословни модел чији су основни циљеви и наплата уговорених новчаних токова и продаја и уколико се новчани токови који настају састоје искључиво од наплате главнице и камате на неотплаћени износ главнице на утврђени датум.

Сва остала финансијска средства вреднују се по фер вредности кроз биланс успеха.

Руководство утврђује класификацију средстава и обавеза приликом почетног признавања, а евентуалне накнадне рекласификације врше се ако су задовољени одређени специфични услови.

Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат

Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат чине хартије од вредности дефинисане као хартије по фер вредности кроз остали резултат приликом почетног признавања и које су опредељене као финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат. Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат односе се на иностране државне обвезнице, иностране хартије од вредности јавног сектора, иностране хартије од вредности с квалитетним средством обезбеђења, као и иностране државне дисконтне хартије од вредности и у билансу стања су исказане по фер вредности на дан биланса стања према котацији на финансијском тржишту.

Поред ових хартија, за учешћа у капиталу међународних финансијских институција на стању на дан 31. децембар 2019. године, Банка се определила за рачуноводствено евидентирање као средства вреднована по фер вредности кроз остали резултат. Овај избор спроведен је на бази појединачног инструмента у моменту почетног признавања и не може се опозвати.

Такође, на датум иницијалног признавања, Банка може неопозиво да класификује средство као средство по фер вредности кроз биланс успеха, иако оно задовољава захтеве вредновања по амортизованој вредности или вредновања по фер вредности кроз остали резултат, и то само у случају када за циљ има елиминисање или значајно смањење рачуноводствене неусклађености која би у супротном настала.

Ефекти промена фер вредности по основу хартија од вредности. исказују се у оквиру капитала као позиција резерви по основу фер вредности. Током држања хартија од вредности, Банка разграничава камату методом ефективне каматне стопе и евидентира приходе по основу наплате купона у оквиру позиције приходи од камата.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)***Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат (наставак)*

За учешћа у капиталу која се рачуноводствено евидентирају по фер вредности кроз остали резултат, промене у фер вредности након иницијалног признавања евидентирају се у капиталу у оквиру резерви по основу фер вредности и никада се не могу признати кроз биланс успеха, чак ни у тренутку продаје. Акумулирани добици или губици признати у осталом резултату преносе се на нераспоређену добит приликом престанка признавања.

Учешћа у капиталу која се рачуноводствено евидентирају као средства по фер вредности кроз остали резултат нису предмет обезвређења. Ефекти промена девизних курсева су укључени у оквиру капитала као позиција резерви по основу фер вредности. Дивиденде по основу учешћа у капиталу се рачуноводствено евидентирају у оквиру позиције Остали пословни приходи у билансу успеха.

Кредити и потраживања

Кредити и потраживања су недеривативна финансијска имовина с фиксним или одредивим отплатама која нису котирана на активном тржишту. Кредити и потраживања вреднују се по амортизованој вредности умањеној за трошкове обезвређења. Кредити се посебно исказују у оквиру позиције Кредити и пласмани, док се потраживања исказују у оквиру осталих средстава.

Финансијска средства по амортизованој вредности

Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности су улагања у дужничке хартије где Банка има чврсту намеру и могућност да држи ове хартије до њиховог доспећа. Ове хартије се вреднују по амортизованој вредности умањеној за трошкове обезвређења.

Депозити

Депозити укључују орочена средства на рачунима код иностраних банака са инвестиционим рејтингом а исказани су по амортизованој вредности.

Финансијске обавезе по амортизованој вредности

Финансијске обавезе по репо трансакцијама вреднују се по амортизованој вредности. Разлика између трошка и откупне вредности призната је у билансу успеха у периоду позајмице на бази методе ефективне каматне стопе.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)***Своп послови*

Банка организује своп аукције продаје, односно куповине девиза, које представљају регуларан инструмент обезбеђења девизне, односно динарске ликвидности банкарског сектора. Циљ њиховог организовања је подстицање развоја међубанкарске своп трговине девизама и развоја тржишта инструмената заштите од ризика промене девизног курса.

Банка свопове на дан биланса вреднује по фер вредности кроз биланс успеха. Позитивна фер вредност свопова исказује се као средство у оквиру потраживања по основу деривата, негативна као обавеза у оквиру обавеза по основу деривата, а ефекти промене фер вредности се исказују у билансу успеха у оквиру позиције Нето добитак по основу финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Чланска квота у Међународном монетарном фонду и средства у специјалним правима вучења и Обавезе према Међународном монетарном фонду

Средства и обавезе према Међународном монетарном фонду исказани у специјалним правима вучења процењују се по курсу специјалних права вучења који објављује Међународни монетарни фонд – применом званичног средњег курса динара за USD долар који важи на одговарајући датум. Трансакције у специјалним правима вучења прерачунавају се у динаре применом званичног средњег курса Народне банке Србије који важи на дан трансакције.

Датум признавања и фер вредност

Редовне куповине и продаје пласмана признају се на дан трансакције – датум на који Банка плаћа за куповину или прима средства по основу продаје имовине или на датум салдирања. Сви пласмани, изузев финансијских средстава по фер вредности кроз биланс успеха, почетно се признају по фер вредности увећаној за трошкове трансакције.

Фер вредност финансијских средстава која се котирају на берзи утврђују се на бази важећих фер вредности. Уколико се ради о инструментима за које не постоји активно тржиште (не котирају се на берзи), Банка утврђује њихову фер вредност на бази процене коришћењем информација о скоријим трансакцијама на тржишту, коришћењем методе дисконтованих новчаних токова или коришћењем “option pricing” модела.

Рекласификација финансијских средстава

Рекласификација финансијских средстава се врши у случају промене пословног модела у оквиру ког се држе. Ефекти рекласификације финансијских средстава из категорије вредновања финансијских средстава по амортизованој вредности и финансијских средстава по фер вредности кроз остали резултат у категорију вредновања финансијских средстава по фер вредности кроз биланс успеха исказују се као нето добитак/(губитак) по основу рекласификације финансијских средстава у билансу успеха, док се остале рекласификације, укључујући и њихове ефекте, исказују у оквиру позиција биланса стања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)***Модификација финансијских инструмената*

Модификација финансијских инструмената је измена утврђених (уговорених, прописаних или на други начин у складу с прописима установљених) новчаних токова финансијског инструмента, настала реуговарањем или на други начин. Уколико се при модификацији финансијског инструмента процени да се новчани токови нису значајно изменили, наставља се с признавањем тог финансијског инструмента по модификованој вредности, а разлика између књиговодствене и модификоване вредности исказује се у билансу успеха. У супротном, престаје се с признавањем тог финансијског инструмента и признаје се нови финансијски инструмент. При процени да ли су новчани токови значајно измењени Банка користи следеће критеријуме:

- дисконтована (садашња) вредност новчаног тока према измењеним условима (модификована вредност) промењена за 10% или више у односу на дисконтовану (садашњу) вредност преосталог новчаног тока према условима оригиналног финансијског инструмента или
- знатно измењени услови оригиналног финансијског инструмента у складу с посебним околностима појединачног случаја, без обзира на то у којој мери је измењен новчани ток (промена дужника, промена валуте, увођење могућност конверзије потраживања у власничке хартије од вредности, промена фиксне каматне стопе у варијабилну и обрнуто и промене у класификацији финансијског инструмента).

Обезвређење финансијске имовине

Умањење вредности финансијских средстава (односно резервације за очекиване кредитне губитке) врши се на сваки датум биланса стања, за износ очекиваних кредитних губитака финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности и финансијских средстава по фер вредности кроз остали резултат. Очекивани кредитни губитак је износ садашње вредности процењених губитака пондерисаних ризиком неиспуњења обавеза.

Књиговодствена вредност финансијске имовине умањује се индиректно, кроз употребу исправке вредности и исказују се у оквиру позиције нето (расход) по основу обезвређења /приход по основу умањења обезвређења финансијских средстава. Уколико, током наредне године, дође до смањења износа признатог губитка услед обезвређења, претходно признат губитак по основу обезвређења смањује се кориговањем рачуна исправке вредности, а износ корекције се признаје у билансу успеха.

Обезвређење финансијске имовине детаљно је образложено у напмени 32.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)***Отпис финансијских средстава*

Финансијска средства се директно отписују у целости или делимично када не постоји разумно очекивање да ће се наплатити, било делимично или у целости, као у случају када се утврди да дужник нема имовинске могућности који би омогућили наплату средстава која су предмет отписа. Ова процена се спроводи на индивидуалној основи.

Отпис финансијских средстава су приказани у оквиру биланса успеха, као нето расход по основу обезвређења / нето приход по основу умањења обезвређења финансијских средстава, док се финансијска средства која су отписана а која су и даље предмет наплате воде се у ванбилансним ставкама.

Престанак признавања

Финансијска средства престају да се признају када Банка изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када обавеза престане да постоји.

Нетирање финансијских средстава

Финансијско средство и финансијске обавезе се нетирају и у билансу стања се исказује нето износ само уколико постоји законско право да се нетирање изврши и уколико постоји намера Банке да се изврши наплата средстава и исплата обавеза у нето износу или да се истовремено наплате средства и измире обавезе. Приходи и расходи књиговодствено се пребијају искључиво ако резултат (ефекат) пребијања одражава суштину пословне промене из које су настали.

3.4. Готовина и текући рачуни код банака

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се готовина и средства на текућим рачунима. Готовина и текући рачуни код банака процењују се по амортизованој вредности.

3.5. Злато и остали племенити метали

Злато и остали племенити метали вредновани су по фер вредности на дан биланса стања.

Племенити метали који су у саставу девизних резерви процењени су у висини цена злата и сребра на преподневном фиксингу на Лондонској берзи метала (London Bullion Market Association), применом званичног средњег курса динара за САД долар који је важио последњег дана у месецу, односно на основу цене платине која се објављује на Тржишту платине и паладијума у Лондону (London Platinum & Palladium Market Association), преподневни фиксинг, применом званичног средњег курса динара за САД долар који је важио последњег дана у месецу.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.5. Злато и остали племенити метали (наставак)**

Ефекти промена фер вредности злата и осталих племенитих метала који улазе у састав девизних резерви приказани су на терет односно у корист биланса успеха, као приходи/расходи по основу курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле.

Банка је извршила процену трошкова афинаже са стањем на дан 31. децембра 2019. године, у циљу сагледавања материјалне значајности процењених износа на укупне финансијске извештаје и сагледавања евентуалне потребе за корекцијом фер вредности злата и осталих племенитих метала. Процењени трошкови афинаже на дан 31. децембра 2019. године, у износу од 153.325 хиљада динара (31. децембра 2018. године: 144.409 хиљада динара), не представљају материјално значајан износ у смислу МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених политика и грешке“.

3.6. Залихе

Залихе Банке чине залихе материјала, недовршене производње и готових производа, највећим делом ЗИН-а, а укључују и залихе племенитих метала који се користе за израду пригодног кованог новца, као и за производе које ЗИН израђује за тржиште. Ове залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној цени, у зависности од тога која је нижа.

3.7. Некретнине, постројења, опрема, инвестиционе некретнине и нематеријална имовина

Постројења, део опреме и нематеријална имовина исказују се по набавној вредности, умањеној за исправку вредности. Банка је применила дозвољени алтернативни метод мерења некретнина које користи, дела осталих основних средстава (уметничка дела и музејске вредности) и дела опреме (стилски намештај) по ревалоризованој вредности.

Основне претпоставке процене вредности некретнина које се користе и инвестиционих некретнина објашњене су у напмени 22.

Повећање ревалоризоване вредности земљишта које се исказује у књиговодственим евиденцијама Банке, односно евидентирање разлике процењене вредности и садашње књиговодствене вредности исказује се кроз повећање ревалоризационих резерви. Смањење вредности по основу ревалоризације евидентира се пропорционалним смањењем набавне вредности и акумулиране амортизације основних средстава, а повећање вредности по основу ревалоризације - пропорционалним повећањем набавне вредности и акумулиране амортизације основних средстава.

Износи обрачунате ревалоризације евидентирани су у корист укупног осталог резултата, за позитивне ефекте процене, и акумулирани су на рачунима ревалоризационих резерви у оквиру капитала. Негативни ефекти процене признати су на терет расхода биланса успеха, осим ако за конкретно средство није претходно формирана ревалоризациона резерва, у ком случају се негативни ефекти признају на терет укупног осталог резултата, до нивоа претходно формираних ревалоризационих резерви. Позитивни ефекти процене вредности признају се у корист биланса успеха само до висине претходно признатих негативних ефеката процене у случају да су поједине ставке у претходним периодима имале негативан ефекат процене признат на терет биланса успеха.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.7. Некретнине, постројења, опрема, инвестиционе некретнине и нематеријална имовина (наставак)**

Инвестиционе некретнине се вреднују по фер вредности. Ефекти промене фер вредности исказују се на терет односно у корист биланса успеха, у оквиру осталих прихода односно осталих расхода.

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме и нематеријалне имовине почиње када се ова средства ставе у употребу. Амортизација се равномерно обрачунава на набавну вредност основних средстава применом следећих годишњих стопа, које се нису мењале у току 2019. године, с циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања:

некретнине	2%
компјутери	25%
намештај и остала опрема	3,34% - 20%
моторна возила	14,29% - 20%
нематеријална имовина	25% односно уговором предвиђени рок

Трошкови поправке и одржавања некретнина, постројења и опреме настали ради очувања употребне вредности средстава признају се као трошак у моменту настајања. Капитализација трошкова улагања је дозвољена само ако се њоме повећава или продужава употребна вредност средстава.

Добици настали приликом продаје некретнина, постројења и опреме књиже се у корист осталих пословних прихода. Губици настали приликом отуђења и расходања некретнина, постројења и опреме евидентирају се на терет осталих расхода. Ревалоризациона резерва се приликом отуђења и расходања средстава преноси на нераспоређени добитак.

Законом о јавној својини прописано је да Влада Републике Србије одлучује о отуђењу непокретности које користи Банка и о заснивању хипотеке на тим непокретностима.

3.8. Средства по пословима у име и за рачун трећих лица

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица, којима Банка управља уз накнаду, нису укључена у биланс стања Банке већ се воде у оквиру ванбилансних ставки.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.9. Порез на добит***Текући порези*

Банка је обвезник плаћања пореза на добит у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица Републике Србије и Правилника о садржају пореског биланса за недобитне организације - обвезнике на порез правних лица, детаљније образложено у напмени 28.

Одложени порези

Одложени порези на добит се обрачунавају према билансу стања на све привремене разлике на дан биланса стања између садашње вредности средстава и обавеза, у финансијским извештајима, и њихове вредности за сврхе опорезивања. Банка не обрачунава и не исказује одложене порезе услед непостојања привремених разлика.

3.10. Примања запослених

У складу с прописима који се примењују у Републици Србији, Банка је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Банка је, такође, обавезна да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог књиже се на терет расхода периода на који се односе.

За краткорочна примања запосленима, Банка признаје на терет трошкова недисконтовани износ краткорочних накнада запосленима за који се очекује да ће бити исплаћен у замену за дате услуге.

За дугорочна примања, Банка признаје дисконтовани износ накнада за који се очекује да ће бити плаћени у замену за дате услуге пружене од стране запослених. Банка спроводи утврђени план накнаде запосленима у складу са интерним актима, према којим запослени има право на отпремнину у висини троструке зараде коју је остварио за месец који претходи месецу у коме му престаје радни однос, или у висини троструке просечне месечне зараде по запосленом, исплаћене у Банци, за месец који претходи месецу у коме му престаје радни однос, у зависности који је од ова два износа повољнији.

Последња процена садашње вредности обавеза по основу утврђеног плана накнада извршена је са стањем на дан 31. децембра 2019. године.

Банка користи најбоље могуће процене варијабли приликом одређивања укупног трошка резервисања за накнаде по престанку радног односа. Основне претпоставке процене објашњене су у напмени 27.

У финансијским извештајима Банке на дан 31. децембра 2019. године, извршено је резервисање по основу процењене садашње вредности средстава за отпремнине за одлазак у пензију након испуњених услова, као и резервисање по основу процењене садашње вредности средстава јубиларних награда. Банка је применила актуарски метод кредитирања пројектоване јединице за одређивање садашње вредности својих обавеза и све актуарске претпоставке, пре свега демографске (морталитет и инвалидност), у складу са захтевом МРС 19 - Примања запослених.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.10. Примања запослених (наставак)**

Актуарски добици и губици и трошкови претходно извршених услуга признају се у билансу успеха када настану, с тим што се актуарски добици и губици по основу отпремнина приликом одласка у пензију признају у оквиру осталог укупног резултата.

Плаћања за неискоришћене годишње одморе из текуће године представљају краткорочне обавезе Банке. У финансијским извештајима Банке на дан 31. децембра 2019. године, извршено је резервисање средстава за потребе исплате накнаде за дане неискоришћеног годишњег одмора за 2019. годину, који запослени нису искористили у току 2019. године. Обавеза Банке престаје уколико запослени не искористи годишњи одмор до 30. јуна наредне године. Банка је у обавези да исплати накнаду штете по основу неискоришћеног годишњег одмора само у случајевима постојања неискоришћеног годишњег одмора код престанка радног односа.

3.11. Преглед значајних рачуноводствених процена и претпоставки

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Банке коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи могу се разликовати од процењених.

Процене и претпоставке се стално преиспитују. Измене рачуноводствених процена признају се у периоду измене уколико се односе само на тај период, или у периоду измене и будућим периодима ако измена утиче на текући период и будуће периоде.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције позиција биланса стања у следећој финансијској години.

Обезвређење финансијских средстава

Очекивани кредитни губици финансијских средстава процењују се за појединачно финансијско средство или за групу финансијских средстава са истим карактеристикама, при чему се узимају у обзир све релевантне и доступне квантитативне и квалитативне информације, и то оне које се односе на прошла, садашња и будућа догађања.

Обезвређење финансијских средстава подразумева одређивање критеријума којима се утврђује да ли је кредитни ризик финансијског средства повећан у односу на почетно признавање тог финансијског средства, дефинисањем, избором и прихватањем одговарајуће интерне методологије од стране руководства, као што је објашњено у напоменама 3.3 и 32.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.11. Преглед значајних рачуноводствених процена и претпоставки (наставак)***Фер вредност средстава*

Фер вредност је цена која се може примити за продају неког средства или платити за пренос неке обавезе у уобичајеној трансакцији на главном (или најповољнијем) тржишту на датум одмеравања под текућим тржишним условима без обзира на то да ли је цена директно утврдива или процењена коришћењем неке друге технике вредновања.

Пословна политика Банке је да обелодани информације о фер вредности средстава или обавеза за коју постоје званичне тржишне информације или информације до којих се долази на основу алтернативних техника вредновања и када се фер вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. По мишљењу руководства Банке, износи у финансијским извештајима одражавају реалну вредност која је веродостојна у датим околностима и најкориснија за потребе финансијског извештавања у складу с Међународним стандардима финансијског извештавања.

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене будућих токова готовине средстава који се дисконтују одговарајућом дисконтном стопом на њихову фер вредност. Банка при избору одговарајућих метода и претпоставки вредновања примењује свој професионални суд. Информације о фер вредности изложене су у оквиру напомене 32.

Резервисања за дугорочна примања запослених

Банка је самостално извршила обрачун резервисања за отпремнине и јубиларне награде запослених користећи при томе свој професионални суд у вези претпоставки о дисконтној стопи, стопи раста зарада и флукутацији запослених на бази расположивих информација, што је детаљно објашњено у напоменама 3.10 и 27.

Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације засноване су на пројектованом економском веку трајања некретнина, постројења, опреме и нематеријалне имовине. Једном годишње Банка процењује економски век сталних средстава на основу тренутних предвиђања.

Резервисања за судске спорове

Банка процењује вероватноћу настанка неповољног догађаја који је резултат прошлог догађаја, и ако је с више од педесет процената вероватноће процењено да ће догађај настати, Банка врши резервисање укупног износа обавезе. Банка је конзервативна у проценама али због високог степена неизвесности, у неким случајевима, процена може да не буде у складу са будућим исходом спора.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
4. НЕТО ПРИХОД ПО ОСНОВУ КАМАТА

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Приходи од камата по основу:		
Хартија од вредности:		
- у динарима	-	203.282
- у страној валути	11.057.800	8.705.854
Пласираних депозита:		
- у динарима	132	137
- у страној валути	2.659.795	2.821.067
Датих кредита		
- у динарима	101.501	316.755
Осталих пласмана:		
- у динарима	81	177
- у страној валути	428	42
<i>Укупно</i>	<u>13.819.737</u>	<u>12.047.314</u>
Расходи камата по основу:		
Депозита у динарима:		
- по основу издвојене динарске обавезне резерве	(2.058.633)	(2.260.875)
- по основу вишкова ликвидних средстава банака	(563.252)	(268.079)
- по основу трансакционих депозита	(1.111)	(1.618)
Депозита у страној валути:		
- по основу орочених депозита	(225.655)	(972.715)
- по основу депозита по виђењу	(19.309)	(10.173)
Негативна камата на финансијска средства у страној валути	(1.051.682)	-
РЕПО послова	(712.532)	(1.172.586)
Обавеза према ММФ-у	(82.029)	(75.033)
Примљених кредита	(70.425)	(92.492)
Остало	(6.394)	(357)
<i>Укупно</i>	<u>(4.791.022)</u>	<u>(4.853.928)</u>
Нето приход по основу камата	<u>9.028.715</u>	<u>7.193.386</u>

Негативна камата на финансијска средства у страној валути која је остварена у износу од 1.051.682 хиљаде динара и приказана у 2019. години у расходима камата, у 2018. години била је приказана у осталим расходима и износила је 665.454 хиљаде динара (нап. 14).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
4. НЕТО ПРИХОД ПО ОСНОВУ КАМАТА (наставак)

Наведени износ нето прихода од камата укључују приходе и расходе по основу камата, израчунате методом ефективне каматне стопе, који се односе на следеће:

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности	2.833.488	3.347.930
Финансијска средства која се вреднују по фер вредност кроз остали резултат	10.986.249	8.699.384
Укупно	13.819.737	12.047.314
Финансијске обавезе које се вреднују по амортизованој вредности	4.791.022	4.853.928

5. НЕТО ПРИХОД ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Приходи од накнада и провизија у динарима:		
- накнаде за послове РТГС и клиринга	1.358.538	1.262.412
- накнаде за послове принудне наплате	1.848.806	1.625.966
- накнаде за послове надзора над обављањем делатности осигурања	443.235	402.638
- остале накнаде у динарима	328.003	328.305
Приходи од накнада и провизија у иностранској валути		
- позитивни ефекти арбитраже	203.233	242.008
- накнаде за девизне и валутне послове	911.880	1.292.658
- накнаде по пословима у име и за рачун трећих лица	119.159	133.112
- остале накнаде у иностранској валути	65.733	59.091
Укупно	5.278.587	5.346.190
Расходи накнада и провизија у динарима:		
- провизија по основу продаје меничних бланкета	(15.923)	(17.689)
- остале накнаде и провизије у динарима	(2.057)	(1.786)
Расходи накнада и провизија у иностранској валути:		
- Stand-by аранжман са ММФ и commitment fee	-	(28.610)
- накнада за вођење девизних рачуна и платни промет у иностранству	(68.889)	(66.506)
- негативни ефекти арбитраже	(191.225)	(351.885)
- накнада за девизне и валутне послове	(120.948)	(95.282)
- остале накнаде у иностранској валути	(334)	(241)
Укупно	(399.376)	(561.999)
Нето приход по основу накнада и провизија	4.879.211	4.784.191

Укупни приказани приход и расход по основу накнада и провизија односи се на финансијска средства и финансијске обавезе које се вреднују по амортизованој вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
6. НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА КОЈИ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Приходи по основу продаје и промене фер вредности по основу своп трансакција	501.765	306.365
Расходи по основу продаје и промене фер вредности по основу своп трансакција	(262.962)	(296.316)
Нето добитак	238.803	10.049

7. НЕТО ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРЕСТАНКА ПРИЗНАВАЊА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Добици по основу престанка признавања (продаје) финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	1.846.852	419.386
Губици по основу престанка признавања (продаје) финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	(3.495.562)	(1.289.585)
Нето губитак	(1.648.710)	(870.199)

8. НЕТО ПРИХОД ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА И ЕФЕКТА УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Нето приходи/(расходи) од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле:		
- готовина и текући рачуни код банака	(1.230.466)	188.042
- злато и остали племенити метали	18.446.336	2.642.953
- депозити, кредити и пласмани	1.086.623	8.209.893
- хартије од вредности	4.579.659	11.122.216
- средства и обавезе према ММФ-у	(409)	(1.616)
- обавезе по основу примљених депозита и осталих обавеза према банкама, финансијским организацијама, држави и другим депонентима	1.705.059	(4.775.773)
- остала средства и остале обавезе	(29.266)	12.924
Укупно нето приходи од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	24.557.536	17.398.639

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године

9. НЕТО ПРИХОД ПО ОСНОВУ УМАЊЕЊА ОБЕЗВРЕЂЕЊА
ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

а) Структура прихода и расхода

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Приходи од умањења обезвређења:		
- финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности	185.175	2.294.913
- финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	15.584	11.548
Приходи од наплаћених отписаних потраживања	-	60.705
<i>Укупно</i>	<u>200.759</u>	<u>2.367.166</u>
Расходи по основу обезвређења:		
- финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности	(61.681)	(51.781)
- финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	(32.031)	(24.811)
<i>Укупно</i>	<u>(93.712)</u>	<u>(76.592)</u>
Нето приход	<u>107.047</u>	<u>2.290.574</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

9. НЕТО ПРИХОД ПО ОСНОВУ УМАЊЕЊА ОБЕЗВРЕЂЕЊА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА (наставак)

б) Промене на рачунима исправке вредности

<u>У хиљадама динара</u>	Готовина и текући рачуни код банака (напомена 16)	Депозити (напомена 18)	Хартије од вредности* (напомена 19)	Кредити и пласмани (напомена 20)	Остала средства (напомена 23)	Укупно
Стање 1. јануара 2019. године	871.049	2.776.744	576.465	1.536.118	356.060	6.116.436
Нове исправке вредности						
– финансијска средства	-	30.438	-	17.380	13.863	61.681
Нове исправке вредности – залихе	-	-	-	-	4.986	4.986
Укинута умањења вредности	-	(28.794)	(114.144)	(30.378)	(11.859)	(185.175)
Курсне разлике	10.661	41.132	-	-	2.026	53.819
Отписи	-	-	(3.303)	(5.419)	(1.617)	(10.339)
Остало	-	-	-	1.824	(20.834)	(19.010)
Стање 31. децембра 2019. године	881.710	2.819.520	459.018	1.519.525	342.625	6.022.398
Стање 1. јануара 2018. године	840.057	2.663.081	894.216	1.666.337	3.342.243	9.405.934
Нове исправке вредности						
– финансијска средства	-	25.870	-	21.364	4.547	51.781
Нове исправке вредности - залихе	-	-	-	-	3.507	3.507
Укинута умањења вредности	-	(27.108)	(87.740)	(152.692)	(2.027.372)	(2.294.912)
Курсне разлике	30.992	114.901	-	-	90.648	236.541
Отписи	-	-	(230.011)	(98)	(1.057.513)	(1.287.622)
Остало	-	-	-	1.207	-	1.207
Стање 31. децембра 2018. године	871.049	2.776.744	576.465	1.536.118	356.060	6.116.436

* У складу са МСФИ 9, ефекат обезвређења дужничких хартија по фер вредности кроз остали резултат признају се кроз остали резултат и биланс успеха, и њима се не умањује књиговодствена вредност хартија у билансу стања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Приходи оперативног пословања – ЗИН	6.244.358	5.885.081
Приходи од продаје меничних бланкета	159.226	176.891
Приходи од закупа	19.965	15.239
Повећање вредности залиха	5	178.690
Приходи од дивиденди	102.874	98.068
Остало	113.829	225.438
Остали пословни приходи	6.640.257	6.579.407

Приходи из оперативног пословања ЗИН-а односе се на приходе од продаје готових производа ЗИН-а, који се, поред израде новчаница, кованог новца за оптицај и пригодног кованог новца, бави и изработом докумената, вредносних хартија и других производа.

Приходи од закупа у износу од 19.965 хиљаде динара (2018. година: 15.239 хиљада динара) настали током 2019. године укључују у највећој мери приходе по основу давања у закуп инвестиционих некретнина у износу од 12.942 хиљаде динара (2018. година: 11.687 хиљада динара). Расходи који су настали у вези са издавањем инвестиционих некретнина у 2019. години износе 6.385 хиљаде динара (2018. година: 6.237 хиљаде динара) и приказани су у оквиру осталих расхода.

Приходи од дивиденди у износу од 102.874 хиљада динара (2018. година: 98.068 хиљада динара) остварени су у целини по основу учешћа у капиталу Банке за међународна поравнања, Базел.

11. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Трошкови зарада и накнада зарада, пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	4.488.998	4.195.408
Расходи резервисања/(Приходи) од укидања резервисања за пензије и других резервисања за запослене	186.709	(111.362)
Трошкови накнада за привремене и повремене послове	54.200	60.219
Јубиларне награде	35.393	46.871
Помоћ запосленима	27.740	23.450
Отпремнине	33.731	25.500
Накнада члановима Савета Банке	9.519	8.787
Укупно трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	4.836.290	4.248.873

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
12. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Трошкови амортизације:		
- нематеријална имовина	91.374	47.095
- грађевински објекти	225.695	1.107.049
- опрема	723.355	573.114
- остало	974	943
Укупно трошкови амортизације	1.041.398	1.728.201

13. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Приходи од укидања резервисања за судске спорове (Напомена 27)	47.698	13.270
Приходи од укњижених основних средстава и ситног инвентара	16.518	3.938
Остало	4.050.370	4.956.070
Укупно остали приходи	4.114.586	4.973.278

Од укупног износа осталих прихода највећи део од 3.020.701 хиљада динара (2018. година 4.811.404 хиљаде динара) односи се на приходе из деобне масе правних лица под ингеренцијом Агенције за осигурање депозита.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
14. ОСТАЛИ РАСХОДИ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2019.	31. децембра 2018.
Трошкови материјала	2.081.447	2.509.466
Трошкови производних услуга:		
- транспортне услуге	1.339	3.337
- ПТТ	46.363	50.375
- аутоматски пренос података	133.899	116.995
- одржавања	355.483	245.205
- трошкови закупа	33.459	7.377
- реклама и пропаганда	3.998	1.614
- службени листови и часописи	5.496	6.237
- трошкови дорада – ЗИН	-	15.703
- остале услуге	27.477	27.777
Нематеријални трошкови:		
- трошкови службеног пута	30.514	30.443
- трошкови превоза радника	89.014	84.605
- трошкови накнада добровољним пензијским фондовима	112.774	105.207
- стручно образовање радника	6.972	7.347
- интелектуалне услуге	349.975	234.312
- услуге чувања имовине и обезбеђења новца	37.452	35.243
- комуналне услуге	16.094	15.714
- трошкови репрезентације	11.405	9.082
- трошкови премија осигурања	63.041	59.193
- остали нематеријални трошкови	88.982	52.463
Трошкови пореза:		
- порез на имовину	46.988	59.069
- трошкови ПДВ-а	119.534	105.919
- остали трошкови пореза	22.325	19.852
Трошкови доприноса	9.351	7.045
Расходи по основу негативне камате	-	665.454
Остали трошкови	258.460	380.612
Расходи по основу преноса инвестиционих некретнина, некретнина, постројења и опреме	-	16.030
Расходи по основу ревалоризације непокретности и осталих основних средстава	-	276.773
Смањење вредности залиха	224.714	49.964
Трошкови резервисања за судске спорове (напомена 27)	66.431	29.482
Остали расходи	32.344	88.707
Укупно остали расходи	4.275.331	5.316.602

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

15. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Класификација финансијских средстава и финансијских обавеза

У прегледу који следи приказана су финансијска средства и финансијске обавезе према категоријама у које су класификовани:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Напомена</u>	<u>Амортизована вредност</u>	<u>Фер вредност кроз биланс успеха</u>	<u>Фер вредност кроз остали резултат - обавезно</u>	<u>Фер вредност кроз остали резултат - опционо</u>	<u>Укупно 31. децембар 2019.</u>
НА ДАН 31. ДЕЦЕМБАР 2019.						
Финансијска средства						
Готовина и текући рачуни код банака	16	339.485.874	-	-	-	339.485.874
Депозити	18	207.598.412	-	-	-	207.598.412
Потраживања по основу деривата		-	5.259	-	-	5.259
Хартије од вредности	19	-	-	873.681.059	11.098.068	884.779.127
Кредити и пласмани	20	982.245	-	-	-	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	21	96.333.002	-	-	-	96.333.002
Остала средства	23	1.083.375	-	-	-	1.083.375
Укупно		645.482.908	5.259	873.681.059	11.098.068	1.530.267.294
Финансијске обавезе						
Обавезе по основу деривата		-	4.809	-	-	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	24	651.514.126	-	-	-	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	25	397.401.344	-	-	-	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	26	96.448.924	-	-	-	96.448.924
Новац у оптицају	29	209.567.662	-	-	-	209.567.662
Остале обавезе	30	1.786.825	-	-	-	1.786.825
Укупно		1.356.718.881	4.809	-	-	1.356.723.690

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

15. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Класификација финансијских средстава и финансијских обавеза (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Напомена</u>	<u>Амортизована вредност</u>	<u>Фер вредност кроз биланс успеха</u>	<u>Фер вредност кроз остали резултат - обавезно</u>	<u>Фер вредност кроз остали резултат - опционо</u>	<u>Укупно 31. децембар 2018.</u>
НА ДАН 31. ДЕЦЕМБАР 2018.						
Финансијска средства						
Готовина и текући рачуни код банака	16	336.376.900	-	-	-	336.376.900
Депозити	18	145.221.006	-	-	-	145.221.006
Потраживања по основу деривата			43.481	-	-	43.481
Хартије од вредности	19	4.287.363	-	769.301.228	10.319.457	783.908.048
Кредити и пласмани	20	1.011.133	-	-	-	1.011.133
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	21	95.504.052	-	-	-	95.504.052
Остала средства	23	500.693	-	-	-	500.693
Укупно		582.901.147	43.481	769.301.228	10.319.457	1.362.565.313
Финансијске обавезе						
Обавезе по основу деривата		-	39.851	-	-	39.851
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	24	583.320.898	-	-	-	583.320.898
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	25	284.237.166	-	-	-	284.237.166
Обавезе према ММФ-у	26	95.594.200	-	-	-	95.594.200
Новац у оптицају	29	182.611.179	-	-	-	182.611.179
Остале обавезе	30	1.844.888	-	-	-	1.844.888
Укупно		1.147.608.331	39.851	-	-	1.147.648.182

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
16. ГОТОВИНА И ТЕКУЋИ РАЧУНИ КОД БАНАКА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Готовина у благајни:		
- у домаћој валути	46	72
- у страној валути	196.765.125	177.673.050
<i>Укупно</i>	<u>196.765.171</u>	<u>177.673.122</u>
Текући рачуни:		
- код домаћих банака и НБС	12.597.899	14.531.310
- код банака у иностранству	131.004.514	145.043.517
Исправка вредности	(881.710)	(871.049)
<i>Укупно</i>	<u>142.720.703</u>	<u>158.703.778</u>
Укупно готовина и текући рачуни код банака	<u>339.485.874</u>	<u>336.376.900</u>

Средства у специјалним правима вучења на текућем рачуну код ММФ-а (укључујући и средства резервне транше) у износу од 8.117.937 хиљада динара (31. децембар 2018. године: 8.074.434 хиљада динара), приказана су у оквиру напомене 21.

17. ЗЛАТО И ОСТАЛИ ПЛЕМЕНИТИ МЕТАЛИ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Злато и златне полуге подобне за трговање	51.256.095	4.287.251
Злато и златне полуге неподобне за трговање	105.937.133	82.722.476
Остали племенити метали	890.961	742.763
Укупно злато и остали племенити метали	<u>158.084.189</u>	<u>87.752.490</u>

18. ДЕПОЗИТИ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Депозити:		
- орочени депозити	210.400.213	147.979.720
- остали депозити	17.719	18.030
<i>Укупно</i>	<u>210.417.932</u>	<u>147.997.750</u>
Исправка вредности орочених депозита	(2.819.520)	(2.776.744)
Укупно депозити	<u>207.598.412</u>	<u>145.221.006</u>

Орочени депозити укључују краткорочно орочене депозите који су пласирани код страних банака и „call” депозите који немају прецизиран рок доспећа, већ се повлаче и допуњавају у складу с потребама Банке.

Управљање улагањима у депозите код банака у иностранству врши се на бази Стратешких смерница за управљање девизним резервама Банке, како је објашњено у напомени 32.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
19. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Хартије од вредности у динарима:		
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	459.018	576.465
Исправка вредности хартија од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	(459.018)	(576.465)
Укупно хартије од вредности у динарима	-	-
Хартије од вредности у страној валути:		
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	-	4.287.363
Хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат		
- обавезно	873.681.059	769.301.228
- опционо	11.098.068	10.319.457
Укупно хартије од вредности у страној валути	884.779.127	783.908.048
Укупно хартије од вредности	884.779.127	783.908.048
<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности		
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности у динарима	459.018	576.465
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности у страној валути	-	4.287.363
Исправка вредности хартија од вредности које се вреднују по амортизованој вредности у динарима	(459.018)	(576.465)
Укупно	-	4.287.363
<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат – обавезно		
Купонске обвезнице	852.767.213	744.659.951
Дисконтне хартије од вредности	20.913.846	24.641.277
Укупно	873.681.059	769.301.228

19. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (наставак)

Купонске хартије од вредности односе се на иностране државне обвезнице (укључујући и државне ХоВ са променљивом каматном стопом Floating Rate Notes – FRN), иностране ХоВ јавног сектора (Supranational, Subnational, Agencies, Sovereign) укључујући и FRN, као и иностране ХоВ с квалитетним средством обезбеђења (covered bonds), у износу од 852.767.213 хиљада динара (31. децембар 2018. године: 744.659.951 хиљада динара). ХоВ су деноминоване у EUR, USD, GBP и CAD.

Дисконтне хартије од вредности односе се на иностране државне дисконтне ХоВ (T-bills) рока доспећа до једне године, у износу од 20.913.846 хиљада динара (31. децембар 2018. године: 24.641.277 хиљада динара), и представљају краткорочне хартије деноминоване у USD.

Промена фер вредности, као и очекивани кредитни губици ових средстава исказује се у оквиру капитала на позицији резерве по основу фер вредности (напомена 31).

Управљање финансијским средствима по фер вредности кроз остали резултат врши се на бази Стратешких смерница за управљање девизним резервама Банке, како је објашњено у напомени 32.

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Власничке хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат (опционо)		
Учешћа у капиталу у иностраној валути:		
- Банка за међународна поравнања, Базел	11.097.434	10.318.847
- S.W.I.F.T. srl	634	610
Укупно	11.098.068	10.319.457

Банка је 1. јануара 2018. године, тј. на датум почетка примене МСФИ 9 – Финансијски инструменти донела одлуку да се промена фер вредности акција Банке којима се не тргује код Банке за међународна поравнања, Базел и S.W.I.F.T. srl, након почетног признавања исказује кроз остали резултат.

На дан 31. децембра 2019. године повећање резерви по основу промене фер вредности власничких хартија од вредности износи 778.612 хиљада динара (31. децембар 2018. године 387.718 хиљада динара). Остварени приходи по основу дивиденде износе 102.874 хиљада динара (2018. година: 98.068 хиљаду динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године

20. КРЕДИТИ И ПЛАСМАНИ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Кредити и пласмани:		
- кредити банкама у стечају и ликвидацији	426.765	434.813
- кредити пословним банкама	530.465	530.465
- кредити из примарне емисије	956.639	956.639
- стамбени кредити запосленима	580.296	618.807
- остали пласмани	7.605	6.527
<i>Укупно</i>	<u>2.501.770</u>	<u>2.547.251</u>
Исправка вредности кредита и пласмана:		
- кредити банкама у стечају и ликвидацији	(426.765)	(434.813)
- кредити из примарне емисије	(956.639)	(956.639)
- стамбени кредити запосленима	(136.121)	(144.666)
<i>Укупно</i>	<u>(1.519.525)</u>	<u>(1.536.118)</u>
Укупно кредити и пласмани	<u>982.245</u>	<u>1.011.133</u>

21. ЧЛАНСКА КВОТА У ММФ-у И СРЕДСТВА У СПЕЦИЈАЛНИМ ПРАВИМА ВУЧЕЊА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Чланска квота у ММФ-у	88.215.065	87.429.618
Средства у СПВ – резервна транша	6.786.332	6.725.908
Средства у СПВ (<i>holdings</i>)	1.331.605	1.348.526
Укупно	<u>96.333.002</u>	<u>95.504.052</u>

На дан 31. децембра 2019. године квота Републике Србије у Међународном монетарном фонду (укључујући и резервну траншу) износи 95.001.397 хиљада динара (31. децембар 2018. године: 94.155.526 хиљада динара).

Чланска квота исказана као пласман деноминован у специјалним правима вучења (*Special Drawing Rights - SDR*) износи SDR 654.800 хиљада (31. децембра 2018. године: SDR 654.800 хиљада).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

22. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Промене на некретнинама, постројењима, опреми, инвестиционим некретнинама и нематеријалној имовини приказане су у следећој табели:

У хиљадама динара	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Остала основна средства	Основна средства у припреми	Укупно	Инвестиционе некретнине	Нематеријална имовина
НАБАВНА/РЕВАЛОРИЗОВАНА ВРЕДНОСТ								
Почетно стање 1. јануара 2018. године	2.825.701	55.376.805	11.043.199	263.633	9.641	69.518.979	467.609	2.091.095
Нове набавке	-	-	-	-	2.217.925	2.217.925	-	88.920
Пренос са инвестиција у току	-	22.770	2.199.820	3.286	(2.225.876)	-	-	-
Ревалоризација – нето ефекти	(194.908)	20.410.531	-	59.353	-	20.274.976	(61.762)	-
Продаја, пренос, расхоровање и мањкови	-	(48.395)	(305.524)	(128)	-	(354.047)	-	(462)
Вишак и накнадно укњижена средства	-	3.480	42	1.273	-	4.795	-	-
Остало	-	-	-	-	(1.690)	(1.690)	1.845	1.690
Стање 31. децембар 2018. године	2.630.793	75.765.191	12.937.537	327.417	-	91.660.938	407.692	2.181.243
Нове набавке	-	-	61.017	-	1.152.549	1.213.566	-	78.077
Пренос са инвестиција у току	-	112.667	1.028.242	366	(1.141.275)	-	-	-
Ревалоризација – позитивни ефекти	-	-	-	3.720	-	3.720	-	-
Ревалоризација – негативни ефекти	-	-	-	(3.406)	-	(3.406)	-	-
Продаја, пренос, расхоровање и мањкови	-	-	(260.625)	(71)	-	(260.696)	-	(12.389)
Вишак, пријем и накнадно укњижена средства	-	-	19.906	18.493	-	38.399	-	382
Остало	-	-	(10.089)	10.127	(11.274)	(11.236)	-	11.664
Стање 31. децембар 2019. године	2.630.793	75.877.858	13.775.988	356.646	-	92.641.285	407.692	2.258.977
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ								
Почетно стање 1. јануара 2018. године	-	42.326.297	6.937.210	22.369	-	49.285.876	-	1.978.670
Обрачуната амортизација	-	1.107.049	573.114	943	-	1.681.106	-	47.095
Ревалоризација – нето ефекти	-	22.183.145	-	-	-	22.183.145	-	-
Продаја, пренос, расхоровање и мањкови	-	(32.366)	(305.370)	(127)	-	(337.863)	-	(462)
Стање 31. децембар 2018. године	-	65.584.125	7.204.954	23.185	-	72.812.264	-	2.025.303
Обрачуната амортизација	-	225.695	723.355	974	-	950.024	-	91.374
Продаја, пренос, расхоровање и мањкови	-	-	(260.588)	(45)	-	(260.633)	-	(12.389)
Вишак, пријем и накнадно укњижена средства	-	-	19.778	2.102	-	21.880	-	383
Остало	-	-	(8.207)	-	-	(8.207)	-	-
Стање 31. децембар 2019. године	-	65.809.820	7.679.292	26.216	-	73.515.328	-	2.104.671
Садашња вредност 31. децембар 2019.	2.630.793	10.068.038	6.096.696	330.430	-	19.125.957	407.692	154.306
Садашња вредност 31. децембар 2018.	2.630.793	10.181.066	5.732.583	304.232	-	18.848.674	407.692	155.940

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

22. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)**Хијерархија фер вредности**

Банка мери фер вредност земљишта, грађевинских објеката, дела осталих основних средстава (уметничка дела и музејске вредности), дела опреме (стилски намештај) и инвестиционих некретнина користећи хијерархију у погледу квалитета улазних података који се користе при вредновању на начин како је то обелодањено у напомени 32.

Фер вредност ових средстава на дан 31. децембар 2019. године, по нивоима хијерархије у складу с МСФИ 13, може бити приказана како следи:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
Земљиште	-	-	2.630.793	2.630.793
Грађевински објекти	-	-	10.068.038	10.068.038
Остала основна средства (уметничке и музејске вредности и нумизматичка збирка)	-	-	287.417	287.417
Опрема – стилски намештај	-	-	196.731	196.731
Инвестиционе некретнине	-	-	407.692	407.692
31. децембар 2019. године	-	-	13.590.671	13.590.671

Преглед техника вредновања и значајних неутврдивих параметара

Банка је са стањем на дан 2. децембар 2019. године извршила процену вредности научнотехничких културних добара, ангажовањем Музеја науке и технике у Београду. Процена је извршена експертизом на основу историјске и научнотехничке вредности, раритетности и занатске израде. Ефекти процене исказани су у оквиру осталих прихода, у износу од 16.157 хиљаде динара и реваоризационих резерви, у износу од 8.560 хиљаде динара.

Вредности културног наслеђа из домена ликовне уметости процењене су са стањем на дан 31. август 2018. године, ангажовањем Републичког завода за заштиту споменика културе – Београд. Банка је извршила процену и одређеног броја кованог новца у склопу нумизматичке збирке. Руководство Банке сматра да процена која је рађена на дан 31. децембра 2018. године одражава књиговодствену вредност на дан 31. децембра 2019. године.

Процену фер вредности непокретности које користи Банка, са стањем на дан 31. децембар 2018. године извршио је CBS International doo Београд. Процена је извршена применом тржишног (упоредиве цене некретнина које су предмет куповине/продаје на локалном тржишту, уз корекције које се односе на физичко стање конкретне непокретности), приносног (утврђивањем садашње вредности будућих новчаних токова током економског века средстава применом стопе капитализације која одражава ризик постизања пројектованих новчаних токова и временску вредност новца) и трошковног приступа (трошкови изградње новог грађевинског објекта, од којих се одбијају три могуће форме застарелости: физичка, функционална и економска). Руководство Банке сматра да није било кретања и промена на тржишту у току 2019. године које ви довеле до значајног одступања вредности и да процена која је рађена на дан 31. децембра 2018. године одражава књиговодствену вредност на дан 31. децембра 2019. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

22. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

Ефекти поновне процене земљишта, грађевинских објеката, дела осталих основних средстава (предмета ликовне уметности и нумизматичке збирке) и инвестиционих некретнина у току 2018. године приказани су у следећој табели:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Земљиште</u>	<u>Грађевински објекти</u>	<u>Остала основна средства</u>	<u>Инвестиционе некретнине</u>	<u>Укупно</u>
Ефекти промена фер вредности					
Повећање ревалоризационих резерви	181.769	738.233	60.796	-	980.798
Смањење ревалоризационих резерви	(207.520)	(2.420.146)	(842)	(94.299)	(2.722.807)
Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине и основних средстава	(25.751)	(1.681.913)	59.954	(94.299)	(1.742.009)
Приходи по основу промене фер вредности	-	-	-	48.851	48.851
Расходи по основу промене фер вредности	(169.157)	(90.701)	(601)	(16.314)	(276.773)
Укупно увећање/(смањење) по основу промена фер вредности	(194.908)	(1.772.614)	59.353	(61.762)	(1.969.931)

Фер вредност ревалоризованих средстава са стањем на дан 31. децембра 2019. године и садашња вредност ревалоризованих средстава која би била призната да су средства евидентирана по методу набавне вредности приказана је како следи:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Земљиште</u>	<u>Грађевински објекти</u>	<u>Опрема и остала основна средства</u>	<u>Инвестиционе некретнине</u>	<u>Укупно</u>
Фер вредност: 31. децембра 2019.	2.630.793	10.068.038	484.122	407.692	13.590.645
Садашња вредност ревалоризованих средстава исказаних по набавној вредности са стањем на дан 31.12.2019.	967.585	9.702.169	169.459	298.243	11.137.456

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
23. ОСТАЛА СРЕДСТВА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Дати аванси	103.732	343.862
Потраживања за накнаде	203.267	168.165
Потраживања по основу продаје готових производа и услуга	93.861	113.421
Потраживања од запослених	97.350	96.915
Остала потраживања из оперативног пословања	745.351	166.434
Залихе		
- готови производи	921.677	1.075.931
- недовршена производња	165.119	203.012
- полупроизводи	246.399	272.942
- материјал	1.329.290	1.286.704
- резервни делови	238.518	226.367
- пригодни ковани новац и комерцијална паковања готовог новца	158.952	160.716
- злато и сребро које није непосредно уновчиво	587.108	587.108
- остало	264.844	277.998
<i>Укупно</i>	<u>3.911.907</u>	<u>4.090.778</u>
Разграничени остали трошкови	31.474	30.364
Остала средства	235.591	243.799
<i>Укупно</i>	<u>5.422.533</u>	<u>5.253.738</u>
Исправке вредности:		
Потраживања за накнаде	(69.526)	(72.002)
Потраживања по основу продаје готових производа и услуга	(21.296)	(17.459)
Потраживања од запослених	(1.190)	(1.173)
Остала потраживања из оперативног пословања	(40.693)	(42.095)
Залихе	(50.696)	(68.020)
Остала средства	(159.224)	(155.311)
<i>Укупно</i>	<u>(342.625)</u>	<u>(356.060)</u>
Укупно остала средства	<u>5.079.908</u>	<u>4.897.678</u>

Од укупног износа Осталих средстава по амортизованој вредности вреднује се 1.114.964 хиљаде динара (2018: 531.058 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године
24. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА БАНКАМА И ДРУГИМ ФИНАНСИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Трансакциони депозити у динарима:		
- обавезна резерва банака	217.460.314	182.310.903
- централни депозити	12.597.899	14.531.310
- остали трансакциони депозити у динарима	411	20
<i>Укупно</i>	<u>230.058.624</u>	<u>196.842.233</u>
Трансакциони депозити у иностраној валути:		
- обавезне резерве банака	224.788.544	216.762.516
- остали трансакциони депозити у иностраној валути	1.182.824	63.440.573
<i>Укупно</i>	<u>225.971.368</u>	<u>280.203.089</u>
Укупно трансакциони депозити	456.029.992	477.045.322
Остали депозити у динарима:		
- вишкови ликвидних средстава	67.867.405	37.881.411
- готовина у трезорима банака	55.202.436	48.522.418
<i>Укупно</i>	<u>123.069.841</u>	<u>86.403.829</u>
Остали депозити у иностраној валути:		
- орочени депозити	180.542	163.644
- остали депозити у иностраној валути	192.326	188.851
<i>Укупно</i>	<u>372.868</u>	<u>352.495</u>
Укупно остали депозити	123.442.709	86.756.324
Обавезе по репо трансакцијама	70.001.975	16.506.569
Остале финансијске обавезе	2.039.450	3.012.683
Укупно остале обавезе	72.041.425	19.519.252
Укупно депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	<u>651.514.126</u>	<u>583.320.898</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

24. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА БАНКАМА И ДРУГИМ ФИНАНСИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА (наставак)*Трансакциони депозити*

Трансакциони депозити банака и других финансијских организација у динарима представљају текуће и друге рачуне банака и других финансијских организација код Банке. На текуће рачуне банака код Банке издваја се обавезна резерва у динарима и банке су дужне да у обрачунском периоду одржавају просечно дневно стање издвојене обавезне резерве у висини обрачунате обавезне резерве.

На износ оствареног просечног дневног стања издвојене динарске обавезне резерве у обрачунском периоду који не прелази износ обрачунате динарске обавезне резерве, Банка је у 2019. години, до 17. августа, плаћала камату у висини од 1,25% на годишњем нивоу, од 18. августа до 17. новембра 2019. године у висини од 1,00% на годишњем нивоу, а од 18. новембра 2019. године у висини од 0,75% на годишњем нивоу (2018: 1,75 % до 17. марта, 1,50 % до 17. априла и 1,25% до краја године, на годишњем нивоу).

Обавезна резерва у иностраној валути односи се на обавезу пословних банака да држе некаматносно депозите код Банке у складу с правилима прописаним Законом и релевантним подзаконским актима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

25. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРЖАВИ И ДРУГИМ ДЕПОНЕНТИМА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Трансакциони депозити у динарима:		
- депозити Министарства финансија и Управе за трезор	251.338.175	179.887.841
- остали трансакциони депозити у динарима	809.324	669.789
<i>Укупно</i>	<i>252.147.499</i>	<i>180.557.630</i>
Трансакциони депозити у иностраној валути:		
- депозити Министарства финансија и Управе за трезор	30.008.970	21.749.864
- остали трансакциони депозити у иностраној валути	29.236	40.612
<i>Укупно</i>	<i>30.038.206</i>	<i>21.790.476</i>
Укупно трансакциони депозити	282.185.705	202.348.106
Остали депозити у динарима:		
- готовина код Управе за трезор	1.448.354	1.490.040
- остали депозити у динарима	2.279.714	16.103
<i>Укупно</i>	<i>3.728.068</i>	<i>1.506.143</i>
Остали депозити у иностраној валути:		
- депозит по основу Фонда револвинг кредита	728.258	660.415
- наменски депозити - рачуни донација	4.897.043	5.211.896
- наменски депозити Министарства финансија и Управе за трезор	39.677.969	29.354.999
- остали наменски депозити	27.584.147	35.937.273
- депозити по основу одузетог ефективног иностраног новца, девиза	3.134.500	3.043.222
- орочени депозити	19.561.274	1.584.046
- остали депозити у иностраној валути	15.741.166	4.430.029
- остале финансијске обавезе	163.214	161.037
<i>Укупно</i>	<i>111.487.571</i>	<i>80.382.917</i>
Укупно остали депозити	115.215.639	81.889.060
Укупно депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	397.401.344	284.237.166

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

26. ОБАВЕЗЕ ПРЕМА МЕЂУНАРОДНОМ МОНЕТАРНОМ ФОНДУ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Хартије од вредности и друге обавезе које се односе на регулисање статуса код ММФ-а	88.217.047	87.431.593
Обавеза према ММФ-у у SDR	8.221.189	8.147.990
Обрачуната камата	10.688	14.617
Укупно обавезе према ММФ-у	96.448.924	95.594.200

27. РЕЗЕРВИСАЊА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Резервисања за отпремнине запослених	864.337	578.752
Резервисања за јубиларне награде запослених	528.527	400.078
Резервисања за неискоришћени годишњи одмор	177.081	159.208
Резервисања за судске спорове	143.136	156.157
Укупно резервисања	1.713.081	1.294.195

Кретања промена на резервисањима

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Резервисања за отпремнине запослених</u>	<u>Резервисања за јубиларне награде запослених</u>	<u>Резервисања за неискоришћен е годишње одморе</u>	<u>Резервисања за судске спорове</u>	<u>Укупно</u>
Стање на дан 01.01.2018.	533.751	525.206	171.260	182.482	1.412.699
Нова резервисања (напомена 11, 14 и 31)	45.001			29.482	74.483
Искоришћена резервисања у току године	-	-	-	(42.537)	(42.537)
Укидање резервисања (напомена 13)	-	(125.128)	(12.052)	(13.270)	(150.450)
Стање на дан 31.12.2018.	578.752	400.078	159.208	156.157	1.294.195
Нова резервисања (напомена 11, 14 и 31)	285.585	128.449	17.873	66.431	498.338
Искоришћена резервисања у току године	-	-	-	(31.754)	(31.754)
Укидање резервисања (напомена 13)	-			(47.698)	(47.698)
Стање на дан 31.12.2019.	864.337	528.527	177.081	143.136	1.713.081

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

27. РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Отпремнине и јубиларне награде

Резервисања за отпремнине запослених при одласку у пензију и јубиларне награде запослених, формирана на основу извештаја овлашћеног актуара, исказана су у висини дисконтване садашње вредности очекиваних будућих исплата.

Основне претпоставке за процену укључују следеће:

- 1) Дисконтна стопа од 3,349% (стопа приноса на иностране дугорочне обвезнице коригована за стопу инфлације);
- 2) Очекивана годишња стопа раста зарада коју чине: годишње стопе раста зарада од 14,77% за 2020. годину и стопа од 7,5% након 2020. године;
- 3) Стопа флукуације запослених: 0,34 % за ЗИН и 1,20% за седиште и филијале Банке, на основу података Банке о броју запослених код којих је дошло до отказа уговора о раду у периоду од 2015. до 2019. године;
- 4) Стопа инвалидитета: просечна стопа 0,28% за ЗИН и 0,23% за седиште и филијале, на основу података Банке о броју запослених који су отишли у инвалидску пензију у периоду од 2015. до 2019. године;
- 5) Таблице смртности РС 2010-2012, посебно за женски пол, посебно за мушки пол, које је објавио Републички завод за статистику Републике Србије.

На основу истих претпоставки, Банка је извршила резервисање за јубиларне награде које Банка исплаћује запосленима у складу са интерним актима након испуњења одређеног броја година стажа.

Судски спорови

Резервисања за судске спорове на дан 31. децембра 2019. године износу од 143.136 хиљада динара (31. децембар 2018. године: 156.157 хиљаде динара) формирана су на основу процене исхода спорова од стране Дирекције за законодавно-правне послове у делу спорова из функције Банке, Дирекције за људске ресурсе и организациона питања у делу радних спорова и адвоката Банке. Формирани износ резервисања представља најбољу могућу процену руководства Банке у вези са очекиваним издацима по судским споровима, где је процењен негативан исход за Банку.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

28. ТЕКУЋЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Банка порез на добит обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица Републике Србије и Правилника о садржају пореског биланса за недобитне организације – обвезнике пореза на добит правних лица. Коначна пореска основица, на коју се примењује прописана стопа пореза на добит правних лица од 15%, утврђује се Пореским билансом за недобитну организацију која примењује контни оквир за НБС, који предаје у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза. Уплата пореза на добит се врши у року прописаном за подношење пореске пријаве и пореског биланса.

Износ опорезиве добити обрачунава се на основу прихода остварених на тржишту, односно прихода од продаје производа и услуга, за расходе у вези с приходима оствареним на тржишту и то: трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, трошкова амортизације и осталих пословних расхода. Приходи остварени на тржишту односе се у највећем делу на приходе оперативног пословања ЗИН-а, приходе од продаје меничних бланкета и приходе од закупа, приказаних у оквиру напомене 10. Расходи настали у вези с приходима оствареним на тржишту, обрачунавају се и исказују сразмерно учешћу прихода остварених на тржишту у укупно оствареним приходима обвезника.

Порез на добит по обрачуну за 2019. годину износи 533.905 хиљада динара (31. децембар 2018. године: 426.343 хиљаде динара).

Порески биланс Народне банке Србије

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава 31. децембра	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Приходи остварени на тржишту		
- Приходи од продаје производа и услуга	6.518.481	6.159.859
Расходи настали у вези с приходима оствареним на тржишту		
- Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	717.703	673.752
- Трошкови амортизације	347.702	555.263
- Остали пословни расходи	1.893.711	2.088.556
Пореска основица	3.559.365	2.842.288
Стопа пореза на добит (ефективна пореска стопа)	15%	15%
Порез на добит	533.905	426.343

29. НОВАЦ У ОПТИЦАЈУ

Готов новац у оптицају у износу од 209.567.662 хиљада динара (31. децембар 2018. године: 182.611.179 хиљада динара) представља обавезу Банке према трансакторима. Тај износ не обухвата оптицајни новац у трезорима пословних банака, приказан у оквиру Депозита и осталих обавеза према банкама и другим финансијским организацијама (напомена 24), као ни оптицајни новац код Управе за трезор, приказан у оквиру Депозита и осталих обавеза према држави и другим депонентима (напомена 25).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

30. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Добављачи:		
- у земљи	147.007	190.611
- у иностранству	99.931	465.360
Примљени аванси:		
- у динарима	208.505	229.272
- у страниј валути	13.469	7.621
Обавезе по основу зарада	222.032	198.820
Девизне обавезе према банкама у земљи на име замене ефективног страног новца	-	145.444
Обавезе по основу оставина	17.323	41.980
Остала пасивна временска разграничења	28.379	28.677
Обавезе по основу пореза и доприноса	93.247	104.094
Остале обавезе из пословања	1.207.285	698.579
Укупно остале обавезе	2.037.178	2.110.458

31. КАПИТАЛ

Структура капитала приказана је у следећој табели:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Државни капитал	178.253.299	171.128.873
Резерве:		
- Посебне резерве	118.899.884	104.711.573
- Ревалоризационе резерве	13.912.428	13.903.869
- Резерве по основу фер вредности	4.714.502	4.117.780
- Актуарски (губици)/добити	(195.692)	49.505
Нераспоређени добитак	37.230.521	30.581.204
Укупно капитал	352.814.942	324.492.804

Република Србија је власник целокупног капитала Банке.

Капитал Банке се састоји од основног капитала и резерви. У складу са Законом, минимални износ основног капитала је 10 милијарди динара. Основни капитал Банке на дан 31. децембра 2019. године износи 178.253.298 хиљада динара (31. децембар 2018: 171.128.873 хиљада динара), што је изнад прописаног цензуса. Посебне резерве користе се за покриће евентуалног губитка. Губитак изнад нивоa минималног основног капитала покрива се из посебних резерви и основног капитала, а ако наведена средства нису довољна, из буџета Републике Србије или из хартија од вредности које у ту сврху, под тржишним условима, емитује Република Србија и преноси Банци. Ако Република Србија не покрије губитак Банке, исти се покрива из добити која се оствари у наредним годинама.

Резерве по основу фер вредности представљају кумулативну нето промену вредности власничких и дужничких хартија од вредности мерених по фер вредности кроз остали резултат. Овај износ обухвата и износ обезвређења дужничких хартија од вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

31. КАПИТАЛ (наставак)

Расподела добити

Према одредбама Закона, до достизања износа минималног основног капитала, целокупна добит Банке распоређује се у основни капитал. После достизања износа минималног основног капитала, целокупна добит Банке распоређује се у посебне резерве Банке, до достизања износа ових резерви од 20 милијарди динара.

После достизања минималног износа основног капитала и износа посебних резерви из претходног става, целокупна добит Банке се распоређује тако да се део добити проистекао из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви Банке распоређује у основни капитал (33,3%) и посебне резерве (66,7%), док се преостали део добити који није проистекао из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви Банке распоређује у основни капитал (10%), посебне резерве (20%) и у буџет Републике Србије (70%).

У 2019. години Банка је остварила добит након опорезивања увећан за добит проистеклу из ревалоризационих резерви у износу од 37.230.521 хиљада динара (у 2018. години: 30.659.162 хиљаде динара).

У табели која следи приказана је расподела добити за 2018. годину, која је усаглашена са Одлуком о усвајању финансијских извештаја Народне банке Србије за 2018. годину и расподела добити за 2019. годину, која ће бити расподељена у складу са Одлуком о усвајању финансијских извештаја Народне банке Србије за 2019. годину. Ова одлука биће предмет усвајања од стране Савета гувернера Народне банке Србије:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

31. КАПИТАЛ (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Добит проистекла из курсних разлика и ефеката валутне клаузуле	24.557.536	17.398.639
Добит проистекла из ревалоризационих резерви	-	19.856
1. Укупно добит проистекли из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви	24.557.536	17.418.495
2. Добит која није проистекла из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви	12.672.985	13.240.667
Добит (1+2)	37.230.521	30.659.162
3. Губитак ранијих година по основу прве примена МСФИ 9	-	(77.958)
Добит (1+2+3)	37.230.521	30.581.204
Расподела добити проистекле из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви (1)		
1.1) повећање основног капитала 33,3%	8.177.659	5.800.359
1.2) повећање посебних резерви 66,7%	16.379.877	11.618.136
	24.557.536	17.418.495
Расподела добити која није проистекла из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви (2)		
2.1) пренос буџету 70%	8.871.090	9.268.467
2.2) повећање основног капитала 10%	1.267.299	1.324.067
2.3) повећање посебних резерви 20%	2.534.597	2.648.133
	12.672.985	13.240.667
Покриће губитка ранијих година по основу прве примене МСФИ 9 (3)		
3.1) Смањење посебних резерви	-	(77.958)
Укупно повећање основног капитала (1.1+2.2)	9.444.958	7.124.426
Укупно повећање/(смањење) посебних резерви (1.2+2.3+3.1)	18.914.474	14.188.311
Пренос буџету (2.1)	8.871.090	9.268.467
ДОБИТ	37.230.521	30.581.204

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Основни финансијски ризици којима се Банка излаже у свакодневном пословању су:

- кредитни ризик,
- ризик ликвидности,
- ризик од промене каматних стопа и
- девизни ризик.

С обзиром да Банка за основни циљ има одржавање стабилности цена и очување финансијске стабилности у Републици Србији, њен оквир за управљање финансијским ризицима се разликује у односу на друге, комерцијалне финансијске институције. Већина финансијских ризика Банке настаје по основу управљања девизним резервама и по основу операција на финансијском тржишту.

Управљање девизним резервама врши се на основу Стратешких смерница за управљање девизним резервама Банке које утврђује Извршни одбор. Стратешким смерницама дефинишу се критеријуми за пласирање девизних резерви и циљеви коришћења девизних резерви, као и глобални оквир за пласмане и друго. Тактичке смернице за управљање девизним резервама израђују се на основу Стратешких смерница, а усваја их Извршни одбор Банке на предлог Инвестиционог комитета Банке. Тактичке смернице спроводе се у Одељењу за девизне резерве у оквиру Сектора за монетарне и девизне операције. Одсек за управљање ризицима и контролу ризика у оквиру Одељења за девизне резерве, задужен је за стварање и одржавање оквира за управљање финансијским ризицима девизних резерви, прати и анализира ове ризике на дневном нивоу и месечно извештава Извршни одбор.

Као и у случају већине других централних банака, сама природа пословања Банке и њене функције излажу је и низу оперативних и репутационих ризика.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Финансијски инструменти (средства и обавезе)

Табела која следи приказује нето изложеност Банке по основу финансијских средстава и обавеза на дан 31. децембар 2019. и 31. децембар 2018. године:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Финансијска средства		
Готовина и текући рачуни код банака	339.485.874	336.376.900
Депозити	207.598.412	145.221.006
Потраживања по основу деривата	5.259	43.481
Хартије од вредности	884.779.127	783.908.048
Кредити и пласмани	982.245	1.011.133
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	96.333.002	95.504.052
Остала средства	1.083.375	500.693
Укупно финансијска средства	<u>1.530.267.294</u>	<u>1.362.565.313</u>
Финансијске обавезе		
Обавезе по основу деривата	4.809	39.851
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	651.514.126	583.320.898
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	397.401.344	284.237.166
Обавезе према ММФ-у	96.448.924	95.594.200
Готов новац у оптицају	209.567.662	182.611.179
Остале обавезе	1.786.825	1.844.888
Укупно финансијске обавезе	<u>1.356.723.690</u>	<u>1.147.648.182</u>

Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик неизмирења обавеза, тј. могућност да се средства неће правовремено и/или у потпуности вратити или да се неће наплатити планираном/уговореном динамиком и табеле испод приказују максималну изложеност финансијских средстава на дан 31. децембар 2019. и 31. децембар 2018. године.

Кредитни квалитет финансијских средстава

Табела која следи приказује кредитни квалитет финансијских средстава Банке која се вреднују по амортизованој вредности, изузев готовине у благајни и чланске квоте у ММФ-у, и финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат, изузев власничких хартија од вредности које се опционо вреднују по фер вредности кроз остали резултат, нето:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Кредитни квалитет финансијских средстава (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА				
Готовина и текући рачуни код банака				
Бруто књиговодствена вредност	142.720.703	-	881.710	143.602.413
Исправка вредности	-	-	(881.710)	(881.710)
Нето књиговодствена вредност	142.720.703	-	-	142.720.703
Депозити				
Бруто књиговодствена вредност	207.604.441	-	2.813.491	210.417.932
Исправка вредности	(6.029)	-	(2.813.491)	(2.819.520)
Нето књиговодствена вредност	207.598.412	-	-	207.598.412
Хартије од вредности по амортизованој вредности				
Бруто књиговодствена вредност	-	-	459.018	459.018
Исправка вредности	-	-	(459.018)	(459.018)
Нето књиговодствена вредност	-	-	-	-
Хартије од вредности по фер вредности кроз остали резултат - обавезно				
Нето књиговодствена вредност	873.627.712	-	-	873.627.712
Резервисања за очекиване кредитне губитке	53.347	-	-	53.347
Бруто књиговодствена вредност (напомена 19)	873.627.712	-	-	873.627.712
Кредити и пласмани				
Бруто књиговодствена вредност	970.218	56.441	1.475.111	2.501.770
Исправка вредности	(61.246)	(9.207)	(1.449.072)	(1.519.525)
Нето књиговодствена вредност	908.972	47.234	26.039	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	8.117.937	-	-	8.117.937
Остала средства				
Бруто књиговодствена вредност	995.965	6.777	372.562	1.375.304
Исправка вредности	-	(712)	(291.217)	(291.929)
Нето књиговодствена вредност	995.965	6.065	81.345	1.083.375

* У складу са МСФИ 9, ефекат обезвређења дужничких хартија по фер вредности кроз остали резултат признају се кроз остали резултат и биланс успеха, и њима се не умањује књиговодствена вредност хартија у билансу стања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Кредитни квалитет финансијских средстава (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА				
Готовина и текући рачуни код банака				
Бруто књиговодствена вредност	158.703.778	-	871.049	159.574.827
Исправка вредности	-	-	(871.049)	(871.049)
Нето књиговодствена вредност	158.703.778	-	-	158.703.778
Депозити				
Бруто књиговодствена вредност	145.225.269	-	2.772.481	147.997.750
Исправка вредности	(4.263)	-	(2.772.481)	(2.776.744)
Нето књиговодствена вредност	145.221.006	-	-	145.221.006
Хартије од вредности по амортизованој вредности				
Бруто књиговодствена вредност	4.287.363	-	576.465	4.863.828
Исправка вредности	-	-	(576.465)	(576.465)
Нето књиговодствена вредност	4.287.363	-	-	4.287.363
Хартије од вредности по фер вредности кроз остали резултат - обавезно				
Нето књиговодствена вредност	769.300.859	-	-	769.300.859
Резервисања за очекиване кредитне губитке	(36.900)	-	-	(36.900)
Бруто књиговодствена вредност (напомена 19)	769.301.228	-	-	769.301.228
Кредити и пласмани				
Бруто књиговодствена вредност	1.006.592	54.415	1.486.244	2.547.251
Исправка вредности	(66.925)	(8.834)	(1.460.359)	(1.536.118)
Нето књиговодствена вредност	939.667	45.581	25.885	1.011.133
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења				
	8.074.434	-	-	8.074.434
Остала средства				
Бруто књиговодствена вредност	413.287	13.573	361.873	788.733
Исправка вредности	-	(431)	(287.609)	(288.040)
Нето књиговодствена вредност	413.287	13.142	74.264	500.693

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Кредитни ризик (наставак)***Кредитни квалитет финансијских средстава (наставак)*

Основна изложеност Банке кредитном ризику настаје пре свега по основу управљања девизним резервама. При пласирању девизних резерви, Банка се руководи начелима ликвидности и сигурности. Банка настоји да инвестирањем девизних резерви оствари што је могуће већи принос по основу улагања, али да при том не доведе у питање ликвидност и сигурност.

Анализа и мерење кредитног ризика портфолија Банке врши се у складу са опште прихваћеним методама, укључујући захтеве за минималним кредитним рејтингом.

Хартије од вредности у које се улаже морају имати минимални комбиновани кредитни рејтинг од А- за државне, А+ за обвезнице јавног сектора и АА за обвезнице покривене средствима обезбеђења, према рејтинг агенцијама *Standard&Poor's*, *Moody's Investor Service (Moody's)* и *Fitch Ratings*.

Банке код којих Банка пласира депозите, уколико нису покривени колатералом, морају имати минимални комбиновани кредитни рејтинг АА- према рејтинг агенцијама *Standard&Poor's*, *Moody's* и *Fitch Ratings*. За сваку банку одређује се индивидуални кредитни лимит, на основу кредитног рејтинга банке, искуства у раду с тим банкама, као и на основу анализе података о пословању банака. Индивидуални кредитни лимити одређују се у Листи издавалаца хартија од вредности и банака код којих је дозвољено пласирати средства девизних резерви Банке, коју усваја Извршни одбор.

Пласмани код централних банака и међународних финансијских институција нису ограничени.

Изузетак од претходних ставова чине средства на редовним текућим рачунима Банке код банака које немају наведени рејтинг, а користе се за потребе обављања платног промета са иностранством.

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Кредитни ризик (наставак)***Умањење вредности финансијских средстава*

Банка умањење вредности финансијских средстава (исказивање исправке вредности, односно резервисања за очекиване кредитне губитке), врши за износ очекиваних кредитних губитака финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности и финансијских средстава по фер вредности кроз остали резултат.

Очекивани кредитни губитак је износ садашње вредности процењених кредитних губитака, пондерисаних ризиком неиспуњења обавеза.

Финансијска средства се, на основу процене да ли је кредитни ризик значајно повећан у односу на ризик који је постојао на датум почетног признавања тих финансијских средстава, сврставају у ниво обезвређења 1, 2 или 3.

Финансијска средства сврставају се у ниво обезвређења 1 ако је процењено да имају низак кредитни ризик или ако кредитни ризик није значајно повећан у односу на ризик који је постојао на датум почетног признавања тих финансијских средстава. За ова финансијска средства утврђује се износ дванаестомесечних очекиваних кредитних губитака.

Финансијска средства сврставају се у ниво обезвређења 2 ако је процењено да је кредитни ризик значајно повећан у односу на ризик који је постојао на датум почетног признавања и за ова финансијска средства утврђује се износ очекиваних кредитних губитака током читавог века трајања финансијског средства.

Финансијска средства сврставају се у ниво обезвређења 3 ако је процењено да је кредитни ризик значајно повећан, тако да се може сматрати да је вредност тих финансијских средстава кредитно умањена, и за ова финансијска средства утврђује се износ очекиваних кредитних губитака током читавог века трајања финансијског средства.

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Кредитни ризик (наставак)*****Умањење вредности финансијских средстава (наставак)***

Финансијска средства чија је вредност кредитно умањена при стицању обавезно се сврставају у ниво 3 обезвређења и остају у том нивоу током читавог века трајања.

При дефинисању критеријума за процену повећања кредитног ризика који се сматра значајним, за сва финансијска средства за која се врши процена очекиваних кредитних губитака примењују се критеријуми који су у складу с критеријумима у употреби при редовном управљању кредитним ризицима за односна финансијска средства, укључујући и разматрање квалитативних показатеља, а нарочито:

- промене утврђених (уговорених, прописаних или на други начин у складу с прописима установљених) услова финансијског средства који би се онда значајно разликовали од услова на тржишту,
- промене интерног/екстерног кредитног рејтинга дужника,
- значајних промена у привредној грани (у финансијским и/или економским условима),
- промене у пословном резултату дужника,
- значајног повећања кредитног ризика других финансијских средстава истог дужника,
- промене вредности средства обезбеђења или гаранције трећих лица,
- информација о истеку рока доспећа,
- других одговарајућих показатеља.

Независно од критеријума који се користе при редовном управљању кредитним ризицима за односна финансијска средства – ако се не докаже супротно, сматра се да је дошло до значајног повећања кредитног ризика код свих финансијских средства која су доспела на последњи дан извештајног периода, а нису наплаћена у року од 30 дана од дана доспећа.

Вредност финансијског средства је обезвређена (credit - impaired assets) када настане један или више догађаја са штетним утицајем на процењени будући новчани ток тог финансијског средства, и тада се то средство сврстава у ниво обезвређења 3.

Докази обезвређења вредности свих финансијских средстава која подлежу процени очекиваних кредитних губитака укључују, нарочито, расположиве информације о следећим догађајима:

- значајним финансијским потешкоћама дужника,
- повреди уговора или других утврђених услова, као што је неизмирење обавеза или прекорачење доспећа,
- реструктурирању дуга из економских или правних разлога повезаних с финансијским потешкоћама дужника,
- очигледној могућности да ће над дужником бити покренут стечајни поступак или други облик финансијске реорганизације,
- престанку постојања активног тржишта за односно финансијско средство услед финансијских потешкоћа дужника,
- куповини или издавању финансијског средства уз велики дисконт који одражава настале кредитне губитке.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

Независно од критеријума који се користе при редовном управљању кредитним ризицима за односна финансијска средства – ако се не докаже супротно, сматра се да је финансијско средство прешло у статус неизмирења обавеза (ниво 3 обезвређења) ако је доспело на последњи дан извештајног периода, а није наплаћено у року дужем од 90 дана од дана доспећа.

Очекивани кредитни губици финансијских средстава процењују се за појединачно финансијско средство или за групу финансијских средстава са истим карактеристикама, при чему се узимају у обзир све релевантне и доступне квантитативне и квалитативне информације, и то оне које се односе на прошла, садашња и будућа догађања.

Начин на који се одређује да ли на извештајни датум финансијска средства имају низак кредитни ризик и поступци на основу којих се процењује да ли је на извештајни датум кредитни ризик значајно повећан у односу на дан почетног признавања, као и поступци за процену износа обезвређења, методе и технике које се користе за процену обезвређења, модели који се користе за мерење очекиваних кредитних губитака утврђени су у методологијама за процену обезвређења по основу очекиваних кредитних губитака у оквиру надлежних организационих делова Банке, и то:

- готовине и текућих рачуна код банака,
- пласмана девизних резерви,
- финансијских средства која су прибављена у оквиру активности везаних за спровођење монетарне политике и инструмената предвиђених Законом и другим законима,
- чланске квоте код ММФ-а и средстава у специјалним правима вучења,
- остала средства и потраживања.

Природа **готовине и текућих рачуна код банака** у иностраној валути је таква да су ова средства тренутно расположива, те се сматра да су очекивани кредитни губитак за 12 месеци и за цео животни век трајања ових финансијских средстава једнаки. Докле год су ова финансијска средства тренутно расположива, сматра се да је кредитни ризик занемарљив и да је очекивани кредитни губитак у вези ових средстава једнак нули. Такође, имајући у виду да се средства на текућим рачунима код банака налазе код банака чији су кредитни рејтинзи инвестиционог ранга, ова средства имају низак кредитни ризик и сматра се да није дошло до значајног повећања кредитног ризика све док њихов кредитни рејтинг остане на том рангу. Немогућност располагања овим финансијским средствима дуже од једног радног дана, односно два радна дана у случају постојања техничких потешкоћа је основни индикатор да је њихова вредност кредитно умањена. Као додатне релевантне информације за опредељивање статуса кредитно умањене вредности се могу користити и сазнања о кашњењу у извршавању обавеза других држалаца рачуна, односно кашњење у испуњењу обавеза према повериоцима, као и информације које објављују рејтинг агенције, као што је додељивање статуса D и друге информације о могућности покретања стечајног поступка.

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Кредитни ризик (наставак)*****Умањење вредности финансијских средстава (наставак)***

Кредитни ризик **пласмана девизних резерви** (депозита и хартија од вредности у инострану валуту) се квантификује преко *default* модела, заснованог на вероватноћи губитка уговорене стране. Параметри за мерење кредитног ризика су следећи:

- износ изложен ризику (максималан износ који може постати губитак у случају настанка случаја немогућности измирења уговорне обавезе), који је једнак тржишној вредности пласираних средстава,
- вероватноћа губитка (вероватноћа да ће настати ситуација у којој уговорна страна неће моћи да испуни своју обавезу), која је, у зависности од композитног кредитног рејтинга банке/издаваоца, израчуната као просек *default* стопа за годину дана рејтинг агенција *Standard&Poor's* и *Moody's*,
- губитак за дати степен вероватноће, који се добија као $1 - \text{recovery rate}$ (ниво до кога се може надокнадити губитак услед немогућности уговорне стране да испуни своју обавезу) и
- очекивани кредитни губитак, који представља просечан потенцијални губитак тржишне вредности средстава који је последица неког догађаја на тржишту, а у вези је са кредитним ризиком.

Пласмани девизних резерви код банака, односно издавалаца чији је кредитни рејтинг инвестиционог ранга имају низак кредитни ризик. Снижење кредитног рејтинга за неки инструмент из пласмана девизних резерви на ниво за један степен нижи од инвестиционог ранга сматра се значајним повећањем кредитног ризика, у ком случају се примењује вредност параметра вероватноћа губитка за преостали век трајања финансијског средства израчунат као просек *default* стопа за одговарајући период рејтинг агенција *Standard&Poor's* и *Moody's*.

Свако кашњење уговорне стране у испуњењу обавеза дуже од једног радног дана, односно два радна дана у случају постојања техничких потешкоћа представља основни индикатор да је вредност пласмана девизних резерви кредитно умањена. Као додатне релевантне информације за одређивање статуса кредитно умањене вредности ових средстава се могу користити и сазнања о кашњењу банке код које су пласирани депозити или издаваоца хартије од вредности у испуњењу обавеза према другим повериоцима, као и информације које објављују рејтинг агенције, као што је додељивање статуса D и друге информације о могућности покретања стечајног поступка.

Финансијска средства која су прибављена у оквиру активности везаних за спровођење монетарне политике и инструмената предвиђених Законом и другим законима су средства ниског кредитног ризика у случајевима измирења обавеза дужника о року доспећа, када се не очекују проблеми по основу кредитне способности дужника и када су иста покривена првокласним средствима обезбеђења.

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Кредитни ризик (наставак)*****Умањење вредности финансијских средстава (наставак)***

Критеријуми за утврђивање значајног пораста кредитног ризика су неизмиривање обавеза дужника о року доспећа, смањење кредитне способности дужника, смањење вредности средстава обезбеђења, значајно повећање кредитног ризика код других финансијских средстава истог дужника, утицај економских, финансијских криза на глобално, и/или регионалном нивоу, специфични проблеми везани за поједине групације банака, проблеми у одржавању текуће ликвидности банака и проблеми везани за погоршавање показатеља ризичности пословања дужника.

Ова финансијска средства се сврставају у ниво обезвређења 3, уколико је дошло до значајног повећања кредитног ризика тако да се може сматрати да је вредност тих средстава кредитно умањена.

Критеријуми за утврђивање статуса неизмирења обавеза су: значајни проблеми у вези са кредитном способношћу дужника, реструктурирање из економских или правних разлога повезаних с финансијским потешкоћама дужника, могућност да ће над дужником бити покренут стечајни поступак или други облик финансијске реорганизације.

Процена очекиваних кредитних губитака код трансакција репо куповине хартија од вредности и кредита за ликвидност израчунава се као збир вредности свих могућих губитака, при чему се сваки пондерише вероватноћом настанка тог губитка. Процена вероватноће неизмирења обавеза врши се полазећи од кредитног рејтинга, односно стопе *default-a* рејтинг агенција *Standard&Poor's* и *Moody's* за РС као окружењу у коме послују дужници Банке а који се коригује стопом вероватноће губитка банке матице, као и интерном проценом рејтинга банака утврђеном на основу праћења основних индикатора ризика, анализе пословног модела, процене корпоративног управљања и система унутрашњих контрола, ризика који утичу на солвентност, ликвидност, адекватност капитала и адекватност ликвидних средстава, као и на основу оперативних података којима се интерно располаже.

За **остала средства и потраживања** Банке која су предмет процене кредитног ризика на нивоу дефинисаних група и подгрупа, процена очекиваних кредитних губитака врши се на основу просечних историјских стопа губитака за дефинисане сегменте, на основу матрица миграције, дужине кашњења у измирењу обавеза дужника и степена осигурања њихове наплате.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

Табеле које следе приказују стање и промене на рачунима исправке вредности и резервисања по основу очекиваних кредитних губитака по врсти финансијског средства и нивоима обезвређења за 2019. и 2018. годину:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ				
Стање 1. јануара 2019. године	-	-	871.049	871.049
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Курсне разлике	-	-	10.661	10.661
Стање 31. децембра 2019. године	-	-	881.710	881.710
Стање 1. јануара 2018. године	-	-	840.057	840.057
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Курсне разлике	-	-	30.992	30.992
Стање 31. децембра 2018. године	-	-	871.049	871.049
<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
ДЕПОЗИТИ				
Стање 1. јануара 2019. године	4.263	-	2.772.481	2.776.744
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	30.438	-	-	30.438
Укинута умањења вредности	(28.794)	-	-	(28.794)
Курсне разлике	122	-	41.010	41.132
Стање 31. децембра 2019. године	6.029	-	2.813.491	2.819.520
Стање 1. јануара 2018. године	5.206	-	2.657.875	2.663.081
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	25.870	-	-	25.870
Укинута умањења вредности	(27.108)	-	-	(27.108)
Курсне разлике	295	-	114.606	114.901
Стање 31. децембра 2018. године	4.263	-	2.772.481	2.776.744

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ				
Стање 1. јануара 2019. године	36.900	-	576.465	613.365
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	32.031	-	-	32.031
Укинута умањења вредности	(15.584)	-	(114.144)	(129.728)
Отписи	-	-	(3.303)	(3.303)
Стање 31. децембра 2019. године	53.347	-	459.018	512.365
Стање 1. јануара 2018. године	23.637	-	664.205	687.842
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	24.811	-	-	24.811
Укинута умањења вредности	(11.548)	-	(87.740)	(99.288)
Стање 31. децембра 2018. године	36.900	-	576.465	613.365
<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
КРЕДИТИ И ПЛАСМАНИ				
Стање 1. јануара 2019. године	66.925	8.834	1.460.359	1.536.118
Пренос у ниво 1	6.902	(6.902)	-	-
Пренос у ниво 2	-	8.127	(8.127)	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	6.749	1.993	8.638	17.380
Укинута умањења вредности	(19.331)	(2.845)	(8.202)	(30.378)
Отписи	-	-	(5.419)	(5.419)
Остало	-	-	1.824	1.824
Стање 31. децембра 2019. године	61.245	9.207	1.449.073	1.519.525
Стање 1. јануара 2018. године	63.974	9.113	1.593.250	1.666.337
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	(613)	613	-	-
Пренос у ниво 3	(1.928)	-	1.928	-
Нове исправке вредности	15.391	113	5.860	21.364
Укинута умањења вредности	(9.899)	(1.005)	(141.788)	(152.692)
Отписи	-	-	(98)	(98)
Остало	-	-	1.207	1.207
Стање 31. децембра 2018. године	66.925	8.834	1.460.359	1.536.118

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
ОСТАЛА СРЕДСТВА				
Стање 1. јануара 2019. године	-	431	287.609	288.040
Пренос у ниво 1	56	(56)	-	-
Пренос у ниво 2	-	958	(958)	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	-	1.212	12.650	13.862
Укинута умањења вредности	(56)	(1.837)	(9.966)	(11.859)
Курсне разлике	-	4	2.022	2.026
Отписи	-	-	(140)	(140)
Стање 31. децембра 2019. године	-	712	291.217	291.929
Стање 1. јануара 2018. године	6	13	3.275.764	3.275.783
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	(1.808)	1.808	-	-
Пренос у ниво 3	(933)	-	933	-
Нове исправке вредности	2.771	1.013	763	4.547
Укинута умањења вредности	(36)	(2.403)	(2.024.933)	(2.027.372)
Курсне разлике	-	-	90.648	90.648
Отписи	-	-	(1.055.566)	(1.055.566)
Стање 31. децембра 2018. године	-	431	287.609	288.040

Остала средства која не подлежу кредитном ризику обухватају залихе, дате авансе и разграничене трошкове у укупном износу на дан 31. децембар 2019. године од 3.996.533 хиљаде динара (31. децембар 2018. године: 4.396.983 хиљаде динара).

У току 2019. године није вршена рекласификација, модификација нити репрограм финансијских средстава. Репрограм финансијских средстава означава измену уговорених услова тако да су повољнији за дужника од иницијално уговорених услова, при чему финансијско средство наставља да се приказује на исти начин, као под иницијалним условима.

Такође, у 2019. години не постоје финансијска средства која су кредитно обезвређена, а код којих су уговорени услови значајно измењени тако да долази до престанка признавања оригиналног средства и признавања новог финансијског средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Концентрација кредитног ризика финансијских средстава

а) Концентрација по регионима

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Србија</u>	<u>Европа</u>	<u>Америка и Канада</u>	<u>Азија</u>	<u>Остало</u>	<u>Укупно</u>
Финансијска средства						
Готовина и текући рачуни код банака	12.597.902	129.898.187	143.991	11.558	69.065	142.720.703
Депозити	31.511	164.046.666	43.520.235	-	-	207.598.412
Хартије од вредности	-	540.190.376	237.165.665	96.325.018	-	873.681.059
Кредити и пласмани	982.245	-	-	-	-	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	-	-	8.117.937	-	-	8.117.937
Остала средства	1.081.431	757	1.187	-	-	1.083.375
Укупно на дан 31. децембар 2019. године	14.693.089	834.135.986	288.949.015	96.336.576	69.065	1.234.183.731
Укупно на дан 31. децембар 2018. године	20.342.911	774.495.827	213.990.865	78.217.274	52.759	1.087.099.636

б) Концентрација по делатностима

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Банке</u>	<u>Јавни сектор (држава и јавна предузећа)</u>	<u>Остале финансијске организације</u>	<u>Страна правна лица (осим банака)*</u>	<u>Физичка лица</u>	<u>Сектор других правних лица</u>	<u>Укупно</u>
Финансијска средства							
Готовина и текући рачуни код банака	142.720.703	-	-	-	-	-	142.720.703
Депозити	207.584.641	13.771	-	-	-	-	207.598.412
Хартије од вредности	100.153.315	-	2.756.152	770.771.592	-	-	873.681.059
Кредити и пласмани	538.058	-	-	-	444.187	-	982.245
Чланска квота ММФу -у и средства у специјалним правима вучења	-	-	8.117.937	-	-	-	8.117.937
Остала средства	186.391	673.412	544	118.230	98.593	6.205	1.083.375
Укупно 31. децембар 2019. године	451.183.108	687.183	10.874.633	770.889.822	542.780	6.205	1.234.183.731
Укупно 31. децембар 2018. године	442.304.523	4.425.788	11.857.179	627.846.176	574.513	91.457	1.087.099.636

* Издаваоци хартија од вредности: међународне финансијске институције (Supranational), федералне јединице најразвијенијих држава (Subnational-municipal) и финансијске институције с државном подршком (Agency).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

*Концентрација кредитног ризика финансијских средстава (наставак)**в) Концентрација по кредитном рејтингу*

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Купонске обвезнице		
AAA	504.786.260	498.704.305
AA+	92.391.716	36.985.324
AA	106.787.011	112.653.530
AA-	41.484.691	16.183.043
A+	74.361.527	64.660.261
A-	32.956.008	15.473.488
Укупно	852.767.213	744.659.951
Дисконтне хартије од вредности		
AAA	10.460.858	4.070.249
AA+	-	20.571.028
AA	10.452.988	-
Укупно	20.913.846	24.641.277
Орочени депозити		
Без рејтинга (без ризика)*	337.674	362.753
AAA	108.127.234	75.301.832
AA	95.335.851	66.886.628
AA-	3.527.009	2.651.763
Укупно	207.327.768	145.202.976
Остала финансијска средства изложена кредитном ризику	153.174.904	172.595.432
УКУПНО	1.234.183.731	1.087.099.636

* Депозити код Банке за међународна поравнања, Базел нису предмет одређивања кредитног рејтинга и третирају се као пласмани без ризика.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Концентрација кредитног ризика финансијских средстава (наставак)

Остала финансијска средства изложена кредитном ризику представљају средства која нису предмет улагања Банке у складу са смерницама за управљање девизним резервама и интерним инструкцијама и одражавају следећу структуру:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар. 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
Остала финансијска средства изложена кредитном ризику		
Средства на текућим рачунима код страних банака	130.122.804	144.172.468
(користе се за обављање платног промета са иностранством):		
- средства код међународних финансијских институција (без рејтинга)	12.127	11.690
- стране банке са рејтингом AAA	24.768.292	20.589.463
- стране банке са рејтингом AA+	104.826.494	123.353.055
- стране банке са рејтингом AA, AA-, A+ и A	162.811	94.138
- стране банке са рејтингом BBB+ и BB+	353.080	124.122
Средства на текућим рачунима код домаћих банака	12.597.899	14.531.310
Депозити (и камата) дати за стамбену изградњу запослених	31.512	18.030
Средства која се воде по амортизованој вредности	-	4.287.362
Средства у специјалним правима вучења	8.117.937	8.074.434
Остала средства без рејтинга	2.304.752	1.511.828
Укупно	<u>153.174.904</u>	<u>172.595.432</u>

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности обухвата ризик немогућности да се средства Банке финансирају изворима подједнаке рочности и каматне стопе, као и ризик немогућности наплате средстава по одговарајућој цени и у одређеном времену.

Свакодневне активности Банке усмерене су на обезбеђење потребне ликвидности, односно измирење свих обавеза у року доспећа. Банка процењује ризик ликвидности тако што идентификује и контролише промене у изворима финансирања који су потребни да би се достигли пословни циљеви утврђени у стратегији Банке. Поред тога, као део стратегије управљања ризиком ликвидности, Банка поседује портфолио ликвидне aktive, као што су средства на рачунима код иностраних банака и обвезнице које су емитовале најразвијеније земље, међународне финансијске институције, федералне јединице најразвијенијих земаља и финансијске институције с подршком тих држава, као и обвезнице издате на основу првокласног средства обезбеђења, а у складу са смерницама за управљање девизним резервама.

Табела која следи представља анализу рокова доспећа финансијских средстава и обавеза Банке на основу уговорених услова плаћања или претпостављене ликвидности. Рокови доспећа финансијских средстава и обавеза одређени су на основу преосталог периода на дан биланса стања у односу на утврђени рок доспећа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>До једног месеца</u>	<u>Од 1 до 3 месеца</u>	<u>Од 3 месеца до 1 године</u>	<u>Од 1 до 5 година</u>	<u>Преко 5 година</u>	<u>Без рока</u>	<u>Укупно</u>
Готовина и текући рачуни код банака	339.485.874	-	-	-	-	-	339.485.874
Депозити	105.772.596	75.685.900	25.870.416	-	-	269.500	207.598.412
Потраживања по основу деривата	-	-	-	-	-	5.259	5.259
Хартије од вредности	27.367.431	80.089.709	264.252.518	500.275.388	1.819.294	10.974.787	884.779.127
Кредити и пласмани	7.604	-	227	604	443.357	530.453	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	8.117.937	-	-	-	-	88.215.065	96.333.002
Остала средства	376.013	117.000	-	-	-	590.362	1.083.375
<i>Укупно</i>	<i>481.127.455</i>	<i>155.892.609</i>	<i>290.123.161</i>	<i>500.275.992</i>	<i>2.262.651</i>	<i>100.585.426</i>	<i>1.530.267.294</i>
Обавезе по основу деривата	-	-	-	-	-	4.809	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	424.517.179	-	-	1.485.616	-	225.511.331	651.514.126
Депозити и друге обавезе према држави и другим депонентима	289.316.877	14.164.011	-	-	-	93.920.456	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	10.688	-	-	-	-	96.438.236	96.448.924
Готов новац у оптицају	-	-	-	-	-	209.567.662	209.567.662
Остале обавезе	1.167.567	-	-	-	-	619.258	1.786.825
<i>Укупно</i>	<i>715.012.311</i>	<i>14.164.011</i>	<i>-</i>	<i>1.485.616</i>	<i>-</i>	<i>626.061.752</i>	<i>1.356.723.690</i>
Рочна неусклађеност на дан 31. децембра 2019.	<u>(233.884.856)</u>	<u>141.728.598</u>	<u>290.123.161</u>	<u>498.790.376</u>	<u>2.262.651</u>	<u>(525.476.326)</u>	<u>173.543.604</u>
Кумулативна неусклађеност на дан 31. децембар 2019.	<u>(233.884.856)</u>	<u>(92.156.258)</u>	<u>197.966.903</u>	<u>696.757.279</u>	<u>699.019.930</u>	<u>173.543.604</u>	<u>-</u>
Рочна неусклађеност на дан 31. децембра 2018.	<u>(133.192.010)</u>	<u>109.942.033</u>	<u>299.440.296</u>	<u>414.099.836</u>	<u>490.618</u>	<u>(475.863.642)</u>	<u>214.917.131</u>
Кумулативна неусклађеност на дан 31. децембар 2018.	<u>(133.192.010)</u>	<u>(23.249.977)</u>	<u>276.190.319</u>	<u>690.290.155</u>	<u>690.780.773</u>	<u>214.917.131</u>	<u>-</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Структура доспећа средстава и обавеза на дан 31. децембра 2019. године указује на постојање рочне неусклађености средстава и обавеза преосталог периода доспећа до 1 месеца, пре свега због значајног учешћа трансакционих депозита у динарима преосталог периода доспећа до 1 месеца. Ове обавезе у укупном износу од 715.012.311 хиљада динара односе се на трансакционе депозите у динарима (обавезну резерву банака, централни депозит, депозите Министарства финансија и Управе за трезор) у износу од 482.206.123 хиљаде динара, остале депозите у динарима (депозити вишкова ликвидних средстава банака и новац у трезорима банака и Управе за трезор) у износу од 124.518.195 хиљада динара, репо-трансакције у износу од 70.001.975 хиљада динара, трансакционе и остале депозите у страној валути у износу од 36.711.398 хиљада динара и остало (остали трансакциони депозити, обавезе према ММФу и остале обавезе) у износу од 1.382.171 хиљаде динара.

Рочна неусклађеност произилази из специфичности Банке као централне банке, њене улоге као главне монетарне установе и регулатора банкарског система, као и њене функције да самостално и независно утврђује и спроводи монетарну и девизну политику. Токови динарске ликвидности у банкарском сектору зависе од спровођења монетарне политике Банке и активности државе и у том смислу се ове обавезе, са аспекта Банке, не могу посматрати као краткорочне обавезе у класичном смислу, већ као специфичне обавезе чији се износи и рокови доспећа усклађују с циљевима и мерама монетарне политике.

Рочност већине обавеза Банке зависи од природе инструмената монетарне политике. Промене у вези са обавезном резервом, репо-трансакцијама и депоновањем вишкова ликвидних средстава банака у динарима, као и депозита државе у динарима, не представљају по аутоматизму смањену или повећану ликвидну обавезу Банке, већ најчешће промену у структури обавеза Банке, имајући у виду последично преливање средстава између банака, између банака и државе, као и промену појединих врста потраживања банака од Банке, и следствено томе обавеза Банке (смањење пласмана путем репо-операција доводи до повећања стања на жиро-рачунима банака и/или рачунима депозитних вишкова, али укупне билансне обавезе Банке могу остати на истом нивоу).

С друге стране, девизне обавезе Банке, укључујући и потенцијалне девизне обавезе по основу интервенција на девизном тржишту, обезбеђене су високо ликвидним девизним средствима којима управља Банка у складу са Стратешким смерницама за управљање девизним резервама Банке.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности

Упоредни преглед књиговодствених вредности (након корекција за обезвређење) и фер вредности свих позиција финансијске имовине и обавеза Банке на дан 31. децембар 2019. и 31. децембар 2018. године:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Књиговодствена вредност</u>		<u>Фер вредност</u>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Финансијска средства				
Готовина и текући рачуни код банака	339.485.874	336.376.900	339.485.874	336.376.900
Депозити	207.598.412	145.221.006	207.598.412	145.221.006
Потраживања по основу деривата	5.259	43.481	5.259	43.481
Хартије од вредности	884.779.127	783.908.048	884.779.127	783.908.048
Кредити и пласмани	982.245	1.011.133	982.245	1.011.133
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	96.333.002	95.504.052	96.333.002	95.504.052
Остала средства	1.083.375	500.693	1.083.375	500.693
Укупно финансијска средства	<u>1.530.267.294</u>	<u>1.362.565.313</u>	<u>1.530.267.294</u>	<u>1.362.565.313</u>
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу деривата	4.809	39.851	4.809	39.851
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	651.514.126	583.320.898	651.514.126	583.320.898
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	397.401.344	284.237.166	397.401.344	284.237.166
Обавезе према ММФ-у	96.448.924	95.594.200	96.448.924	95.594.200
Готов новац у оптицају	209.567.662	182.611.179	209.567.662	182.611.179
Остале обавезе	1.786.825	1.844.888	1.786.825	1.844.888
Укупно финансијске обавезе	<u>1.356.723.690</u>	<u>1.147.648.182</u>	<u>1.356.723.690</u>	<u>1.147.648.182</u>

Хијерархија фер вредности

Банка мери фер вредност финансијске имовине користећи следећу хијерархију у погледу квалитета улазних података који се користе при вредновању:

- Ниво 1: Званичне тржишне цене на активном тржишту за идентичне инструменте,
- Ниво 2: Улазни подаци нису тржишне цене за идентичне инструменте, али су информације доступне и уочљиве било директно (на пример цене) или индиректно (на пример изведено из цене). Ова категорија обухвата инструменте који се мере путем званичних тржишних цена на активном тржишту за сличне инструменте, званичних тржишних цена за исте или сличне инструменте на тржишту које се сматра мање активним или других техника процене у којима су сви значајнији улази директно или индиректно доступни на тржишту.
- Ниво 3: Улазни подаци нису доступни и уочљиви. Ова категорија обухвата све инструменте чија се процена врши на бази улаза који нису доступни и уочљиви и као такви имају значајан ефекат на процену вредности инструмента. Ова категорија обухвата инструменте који се вреднују на основу званичне цене за сличне инструменте, где су значајне корекције или претпоставке потребне да би одразиле разлике између инструмената.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се воде по фер вредности

Фер вредност финансијских средстава и обавеза које се воде по фер вредности, по нивоима хијерархије у складу с МСФИ 13, може бити приказана како следи:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2019.				
Финансијска средства				
Потраживања по основу деривата	-	5.259	-	5.259
Хартије од вредности	863.228.071	-	21.551.056	884.779.127
Укупно финансијска средства	863.228.071	5.259	21.551.056	884.784.386
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу деривата	-	4.809	-	4.809
Укупно финансијске обавезе	-	4.809	-	4.809
НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2018.				
Финансијска средства				
Потраживања по основу деривата	-	43.481	-	43.481
Хартије од вредности	769.301.228	-	10.319.457	779.620.685
Укупно финансијска средства	769.301.228	43.481	10.319.457	779.664.166
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу деривата	-	39.851	-	39.851
Укупно финансијске обавезе	-	39.851	-	39.851

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се воде по фер вредности (наставак)

а) Финансијска средства и обавезе по фер вредности - обавезно

Потраживања по основу деривата у износу од 5.259 хиљада динара на дан 31. децембра 2019. године (2018: 43.481 хиљаде динара), односе се на позитивну промену фер вредност деривата (своп трансакција куповине и продаје девиза), која се исказује као средство.

Обавезе по основу деривата у износу од 4.809 хиљада динара на дан 31. децембра 2019. године (2018: 39.851 хиљада динара), односе се на негативну промену фер вредност деривата која се исказује као обавеза.

Инпути за обрачун фер вредности свопа доступни на тржишту су важећа референтна стопа НБС, EURIBOR стопа одговарајуће рочности и важећи званични средњи курс EURRSD.

Своп трансакције су исказане по спот, односно терминском курсу по коме Банка треба да откупи, односно прода девизе и у ванбилансној евиденцији. Своп трансакције исказане у ванбилансној евиденцији у укупном износу од 8.009.367 хиљада динара (31. децембар 2018. године: 25.181.938 хиљада динара), односе се на своп продају девиза и то термински део 4.004.458 хиљада динара (31. децембар 2018. године: спот део 1.418.335 хиљада динара и термински део 11.170.784 хиљаде динара) и своп куповину девиза и то термински део 4.004.909 хиљада динара (31. децембар 2018. године: спот део 1.418.335 хиљада динара и термински део 11.174.484 хиљаде динара).

Хартије од вредности у износу од 863.228.071 хиљаду динара на дан 31. децембра 2019. године (2018: 769.301.228 хиљада динара), распоређене у ниво 1 хијерархије фер вредности, односе се на државне обвезнице (укључујући и државне ХоВ са променљивом каматном стопом - *Floating Rate Notes – FRN*), ХоВ јавног сектора (*Supranational, Subnational, Agencies, Sovereign*) укључујући и FRN, ХоВ с квалитетним средством обезбеђења (*covered bonds*), као и државне дисконтне ХоВ (*T-bills*) и вреднује се по фер вредности на бази објављених цена на финансијским тржиштима. Хартије од вредности у износу од 10.452.988 хиљада динара на дан 31. децембра 2019. године, распоређене у ниво 3 хијерархије фер вредности, односе се на државне дисконтне ХоВ (*Sovereign T-bill*) и вреднују се на основу званичне цене за сличне инструменте, где су одређене корекције или претпоставке потребне да би одразиле разлике између инструмената, односно њихова цена је прилагођена за *spread* фиксиран на дан куповине хартије од вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се воде по фер вредности (наставак)

б) Финансијска средства по фер вредности - опционо

Хартије од вредности у вредности 11.098.068 хиљада динара на дан 31. децембра 2019. године (2018: 10.319.457 хиљада динара), распоређене су у ниво 3 хијерархије фер вредности и односе се на учешће у капиталу у Банци за међународна поравнања Базел (у даљем тексту: БИС Базел), где Банка поседује 2.920 акција. Банка ове акције води по фер вредности, на бази нето садашње вредности БИС Базел акција, дисконтване за 30%, а у складу с обавештењем БИС Базел достављеног Банци 2009. године, као и априла 2019. године.

Овај метод обрачуна фер вредности утврђен је на бази одлуке Међународног суда у Хагу, која се односи на откуп акција БИС Базел 2001. године и на утврђивање вредности акције БИС Базел на бази његове нето имовине умањене за 30% као основе за евидентирање свих наредних трансакција у вези акција, што је као устаљена пракса централних банака.

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза које се не воде по фер вредности

Процењена фер вредност финансијских средстава и обавеза које се не воде по фер вредности, по нивоима хијерархије у складу с МСФИ 13, приказана је у следећој табели:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Фер вредност укупно</u>	<u>Књиго- водствена вредност</u>
На дан 31. децембра 2019.					
Финансијска средства					
Готовина и текући рачуни код банака	-	339.485.874	-	339.485.874	339.485.874
Депозити	-	-	207.598.412	207.598.412	207.598.412
Кредити и пласмани	-	-	982.245	982.245	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	-	8.117.937	88.215.065	96.333.002	96.333.002
Остала средства	-	-	1.083.375	1.083.375	1.083.375
Укупно	-	347.603.811	297.879.097	645.482.908	645.482.908
Финансијске обавезе					
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	-	-	651.514.126	651.514.126	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	-	-	397.401.344	397.401.344	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	-	-	96.448.924	96.448.924	96.448.924
Готов новац у оптицају	-	-	209.567.662	209.567.662	209.567.662
Остале обавезе	-	-	1.786.825	1.786.825	1.786.825
Укупно	-	-	1.356.718.881	1.356.718.881	1.356.718.881

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се не воде по фер вредности (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Фер вредност укупно</u>	<u>Књиго-водствена вредност</u>
На дан 31. децембра 2018.					
Финансијска средства					
Готовина и текући рачуни код банака	-	336.376.900	-	336.376.900	336.376.900
Депозити	-	-	145.221.006	145.221.006	145.221.006
Хартије од вредности	-	4.287.363	-	4.287.363	4.287.363
Кредити и пласмани	-	-	1.011.133	1.011.133	1.011.133
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	-	8.074.434	87.429.618	95.504.052	95.504.052
Остала средства	-	-	500.693	500.693	500.693
Укупно финансијска средства		348.738.697	234.162.450	582.901.147	582.901.147
Финансијске обавезе					
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	-	-	583.320.898	583.320.898	583.320.898
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	-	-	284.237.166	284.237.166	284.237.166
Обавезе према ММФ-у	-	-	95.594.200	95.594.200	95.594.200
Готов новац у оптицају	-	-	182.611.179	182.611.179	182.611.179
Остале обавезе	-	-	1.844.888	1.844.888	1.844.888
Укупно финансијске обавезе	-	-	1.147.608.331	1.147.608.331	1.147.608.331

За финансијска средства и обавезе који се не воде по фер вредности, фер вредност је размотрена само у сврху обелодањивања података о процењеној фер вредности ових инструмената. Руководство Банке сматра да нема материјално значајних разлика између књиговодствене и фер вредности појединих позиција финансијских средстава и обавеза узимајући у обзир специфичан положај Банке као централне банке.

У наставку су приказане главне методе и претпоставке које су биле коришћене у процени фер вредности финансијских инструмената приказаних у табели изнад на дан 31. децембар 2019. године и за које није било промена у претпоставкама у односу на дан 31. децембар 2018. године:

— књиговодствена вредност представља разумну процену фер вредности следећих финансијских средстава и обавеза које су претежно краткорочне (до годину дана од дана 31. децембра 2019. године):

- Готовина и текући рачуни код банака, у износу 339.485.874 хиљаде динара,
- Депозити, у износу 207.328.912 хиљаде динара,
- Кредити и пласмани, у износу 7.831 хиљаду динара,
- Средства код ММФ-у, у износу 8.117.937 хиљада динара,
- Остала средства, у износу 493.013 хиљаде динара,

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

- Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама, у износу 424.517.179 хиљада динара,
 - Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима, у износу од 303.480.888 хиљада динара,
 - Обавезе према ММФ-у, у износу од 10.688 хиљада динара, и
 - Остале обавезе, у износу од 1.167.567 хиљада динара.
- процењена фер вредност следећих финансијских средстава и обавеза које су претежно дугорочног карактера (више од годину дана од дана 31. децембра 2019. године):
- Дугорочне депозите у износу од 269.500 хиљада динара, чине *call* депозити и наменски депозити за стамбене потребе, а који немају прецизиран рок доспећа,
 - Кредити и пласмани, у износу од 974.414 хиљаде динара, делом (443.961 хиљада динара) их чине кредити и пласмани чији се износи редовно ревалоризују применом стопе раста цена на мало у РС а највише до висине стопе раста просечне нето зараде у привреди РС, као и усклађивањем с кретањем просечне уговорене цене градње квадратног метра или променом курса динара у односу на евро, а делом (530.453 хиљада динара) износ кредита који је у потпуности обезбеђен депозитом,
 - Чланска квота у ММФ-у (без средстава резервне транше) у износу 88.215.065 хиљада динара, средства која немају рок доспећа,
 - Остала средства, у износу 590.362 хиљаде динара,
 - Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама, у износу 226.996.947 хиљада динара, а које у највећој мери (99%) чине обавезе без рока доспећа,
 - Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима, у износу од 93.920.456 хиљада динара чине обавезе без рока доспећа,
 - Обавезе према ММФ-у, у износу од 96.438.236 хиљада динара, обавезе које немају рок доспећа,
 - Готов новац у оптицају, у износу 209.567.662 хиљаде динара, обавезе које немају рок доспећа, и
 - Остале обавезе, у износу 619.258 хиљада динара,

Према мишљењу руководства Банке фер вредност не одступа значајно од књиговодствене вредности тих финансијских средстава и обавеза исказаних у финансијским извештајима Банке, имајући у виду да се иста односе на финансијска средства и финансијске обавезе које проистичу из обављања функција Банке као централне банке и чији износи и рокови доспећа првенствено зависе од циљева и мера монетарне политике, односно на дан 31. децембар 2019. године 99,54% износа средстава која су претежно дугорочног карактера је без рока доспећа (31. децембар 2018. године: 99,48%), и 99,77% обавеза које су претежно дугорочног карактера је без рока доспећа (31. децембар 2018 године: 99,60%). Хијерархија фер вредности (одмеравања фер вредности) финансијских средстава и обавеза претежно дугорочног карактера које се не воде по фер вредности је ниво 3 у хијерархији фер вредности.

Током 2019. и 2018. године није било преноса између нивоа хијерархије фер вредности финансијских средстава и обавеза који се не воде по фер вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промена каматних стопа

Ризик од промене каматних стопа је ризик смањења нето резултата или нето вредности имовине Банке услед промена у висини каматних стопа. Изложеност ризику од промена каматних стопа зависи од односа каматно осетљиве активе и пасиве Банке.

Банка, као централна банка Републике Србије која обавља функције утврђене Законом и другима законима:

- утврђује начин обрачуна, наплате и плаћања камате на пласмане и друга потраживања Банке, као и на средства на која Банка плаћа камату ради остварења циљева усвојене монетарне политике (референтну каматну стопу, каматне стопе за обрачун камате по основу обавезне резерве, кредита за ликвидност, вишкова ликвидних средстава и др.);
- држи депозите државе и државних институција, држи средства на текућим рачунима и ороченим депозитима код иностраних банака и ангажује средства у купонске хартије од вредности, односно обвезнице које су емитовале најразвијеније државе, квалитетне финансијске институције с њиховом подршком и међународне финансијске институције, као и дисконтне хартије од вредности, које се односе на благајничке записе емитоване од стране најразвијенијих држава.

Изложеност ризику од промене каматних стопа на дан 31. децембра 2019. године приказана је у следећој табели:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Каматоносне позиције</u>	<u>Некаматоносне позиције</u>	<u>Укупно</u>
Финансијска средства			
Готовина и текући рачуни код банака	129.940.720	209.545.154	339.485.874
Депозити	207.351.504	246.908	207.598.412
Потраживања по основу деривата	-	5.259	5.259
Хартије од вредности	884.779.127	-	884.779.127
Кредити и пласмани	518.260	463.985	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	8.117.937	88.215.065	96.333.002
Остала средства	-	1.083.375	1.083.375
Укупно финансијска средства	1.230.707.548	299.559.746	1.530.267.294
Финансијске обавезе			
Обавезе по основу деривата	-	4.809	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	358.371.849	293.142.277	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	46.834.568	350.566.776	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	8.221.189	88.227.735	96.448.924
Готов новац у оптицају	-	209.567.662	209.567.662
Остале обавезе	-	1.786.825	1.786.825
Укупно финансијске обавезе	413.427.606	943.296.084	1.356.723.690
Нето изложеност на дан			
31. децембра 2019. године	817.279.942	(643.736.338)	173.543.604
31. децембра 2018. године	616.113.923	(401.344.070)	214.769.853

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промена каматних стопа (наставак)

Две основне методе које Банка користи у квантификавању тржишних ризика у односу на финансијска средства су: вредновање ризика („Value-at-Risk“ или „VaR“) и тест стреса („Stress test“). Први метод се користи да би се антиципирао максимални могући губитак у нормалним, док се други користи за предвиђање губитака у екстремним тржишним условима.

VaR

VaR представља метод који с високим степеном вероватноће (95% или 99%) процењује губитак који у датом временском интервалу неће бити прекорачен.

Када се VaR (95%) израчуна на месечном нивоу, за укупан портфолио прерачуна у EUR на дан 31. децембра 2019. године, само у 5% случајева можемо очекивати губитак већи од 1,10% или RSD 13.348 милиона (EUR 113,51 милиона).

Посматрано на дан 31. децембра 2018. године, за портфолио прерачуна у EUR, само у 5% случајева могли смо очекивати губитак већи од 1,24% или RSD 13.500 милиона (EUR 114,22 милиона).

Тест стреса

Уколико наступе екстремни тржишни услови, као допуна VaR анализе, користи се тест стреса који представља модел који на бази дурације и конвексности портфолија предвиђа могући ефекат промене каматних стопа и осталих негативних сценарија на вредност портфолија.

За Банку је најважнији сценарио могући неочекивани скок каматних стопа (пад цена хартија од вредности), па се тако израчунава шта би се десило са укупним портфолиом уколико каматне стопе порасту за 100 базних поена (1%). Да су каматне стопе порасле за 1% на дан 31. децембра 2019. године, EUR портфолио би изгубио RSD 7.514 милиона (EUR 63,90 милиона), USD портфолио би изгубио RSD 5.538 милиона (USD 52,78 милиона), GBP портфолио би изгубио RSD 281 милион (GBP 2,04 милиона), CAD портфолио би изгубио RSD 230 милиона (CAD 2,86 милиона).

Укупан ефекат пораста каматних стопа за 100 базних поена на портфолио на дан 31. децембра 2018. године износио би RSD 9.012 милиона.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промена каматних стопа (наставак)

Промена каматних стопа за 100 базних поена, искључујући ефекат промене каматних стопа на финансијска средства (хартије од вредности) које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат, на дан биланса стања би повећала (смањила) капитал и нето резултат Банке у износима који су приказани у табели испод. Ова анализа претпоставља да све остале варијабле, посебно девизни курсеви, остају непромењене. Анализа је урађена на исти начин за 2018. годину.

У хиљадама динара	31. децембар 2019.			
	Капитал		Нето резултат	
	100 бп Повећање	100 бп смањење	100 бп повећање	100 бп Смањење
Финансијска средства				
Готовина и текући рачуни код банака	1.299.407	(1.299.407)	1.299.407	(1.299.407)
Депозити	2.073.515	(2.073.515)	2.073.515	(2.073.515)
Кредити и пласмани	5.183	(5.183)	5.183	(5.183)
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	81.179	(81.179)	81.179	(81.179)
Укупно	3.459.284	(3.459.284)	3.459.284	(3.459.284)
Финансијске обавезе				
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	(3.583.718)	3.583.718	(3.583.718)	3.583.718
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	(468.346)	468.346	(468.346)	468.346
Обавезе према ММФ-у	(82.212)	82.212	(82.212)	82.212
Укупно	(4.134.276)	4.134.276	(4.134.276)	4.134.276
Нето ефекат	(674.992)	674.992	(674.992)	674.992
У хиљадама динара	31. децембар 2018.			
	Капитал		Нето резултат	
	100 бп Повећање	100 бп смањење	100 бп повећање	100 бп Смањење
Финансијска средства				
Готовина и текући рачуни код банака	1.440.024	(1.440.024)	1.440.024	(1.440.024)
Депозити	1.448.719	(1.448.719)	1.448.719	(1.448.719)
Кредити и пласмани	4.742	(4.742)	4.742	(4.742)
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	42.616	(42.616)	42.616	(42.616)
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	80.744	(80.744)	80.744	(80.744)
Укупно	3.016.845	(3.016.845)	3.016.845	(3.016.845)
Финансијске обавезе				
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	(2.433.724)	2.433.724	(2.433.724)	2.433.724
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	(354.063)	354.063	(354.063)	354.063
Обавезе према ММФ-у	(79.723)	79.723	(79.723)	79.723
Укупно	(2.867.510)	2.867.510	(2.867.510)	2.867.510
Нето ефекат	149.335	(149.335)	149.335	(149.335)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Девизни ризик

Банка се излаже девизном ризику кроз трансакције у страној валути. Излагање ризику доводи до пораста позитивних и негативних курсних разлика, које се евидентирају у билансу успеха. Излагање девизном ризику јавља се по основу монетарне активе и пасиве, које нису деноминоване у обрачунској валути Банке. Банка управља девизним ризиком преко политике утврђивања валутне структуре активе, у складу са очекиваним девизним обавезама у будућности.

Слабљење динара у износу од 10% у односу на EUR, USD, CHF и SDR на дан 31. децембра 2019. године би повећало капитал и повећало добит/смањило губитак Банке у износу од 100.043.840 хиљада динара (2018. година: 82.189.901 хиљада динара). Ова анализа претпоставља да све остале варијабле, посебно каматне стопе, остају непромењене.

Јачање динара у износу од 10% у односу на дате валуте имало би исти али супротан ефекат, уз исту претпоставку да све остале варијабле остају непромењене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Анализа изложености девизном ризику финансијских средстава и обавеза по валутама на дан 31. децембра 2019. године је следећа:

У хиљадама динара	EUR	USD	SDR	GBP	CAD	Остале валуте*	Укупно стране валуте	RSD	Укупно
Финансијска средства									
Готовина и текући рачуни код банака	314.517.751	4.009.565	-	180.022	184.010	7.996.582	326.887.930	12.597.944	339.485.874
Депозити	81.738.397	124.225.966	-	1.615.876	-	454	207.580.693	17.719	207.598.412
Потраживања по основу деривата	-	-	-	-	-	-	-	5.259	5.259
Хартије од вредности	496.563.312	330.459.227	11.097.434	22.699.887	23.959.267	-	884.779.127	-	884.779.127
Кредити и пласмани	-	-	-	-	-	-	-	982.245	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	-	-	96.333.002	-	-	-	96.333.002	-	96.333.002
Остала средства	26.480	539.024	-	72	578	199	566.353	517.022	1.083.375
Укупно	892.845.940	459.233.782	107.430.436	24.495.857	24.143.855	7.997.235	1.516.147.105	14.120.189	1.530.267.294
Финансијске обавезе									
Обавезе по основу деривата	-	-	-	-	-	-	-	4.809	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	225.312.003	1.026.068	-	6.058	-	111	226.344.240	425.169.886	651.514.126
Депозити и друге обавезе према држави и другим депонентима	120.538.123	21.891.568	-	54.301	15.356	535.409	143.034.757	254.366.587	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	-	-	96.448.924	-	-	-	96.448.924	-	96.448.924
Готов новац у оптицају	-	-	-	-	-	-	-	209.567.662	209.567.662
Остале обавезе	549.299	111.236	-	6.297	12.967	24.882	704.681	1.082.144	1.786.825
Укупно	346.399.425	23.028.872	96.448.924	66.656	28.323	560.402	466.532.602	890.191.088	1.356.723.690
Нето изложеност на дан 31. децембра 2019.	546.446.515	436.204.910	10.981.512	24.429.201	24.115.532	7.436.833	1.049.614.503	(876.070.899)	173.543.604
Нето изложеност на дан 31. децембра 2018.	412.332.066	392.419.148	10.227.492	21.873.407	20.584.439	7.164.886	864.601.438	(649.684.306)	214.917.132

* Остале валуте се, пре свега односе на CHF.

Валутна неусклађеност имовине и обавеза произилази из специфичности Банке као централне банке, њене улоге као главне монетарне институције и регулатора банкарског система, као и њене функције да самостално и независно утврђује и спроводи монетарну и девизну политику и у оквиру тога управља девизним резервама на начин којим се доприноси несметаном испуњењу обавеза Републике Србије према иностранству.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

33. АНАЛИЗА ДОСПЕЋА ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

Следеће табеле презентују класификацију имовине и обавеза у складу са очекиваним периодом њихове реализације (обртне/сталне ставке), са стањем на дан 31. децембра 2019. и 31. децембра 2018. године:

31. децембар 2019.

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Обртна ставка (до 12 месеци)</u>	<u>Стална ставка (преко 12 месеци)</u>	<u>Без рока</u>	<u>Укупно</u>
АКТИВА				
Готовина и текући рачуни код Банака	339.485.874	-	-	339.485.874
Злато и остали племенити метали	158.084.189	-	-	158.084.189
Депозити	207.328.912	-	269.500	207.598.412
Потраживања по основу деривата	-	-	5.259	5.259
Хартије од вредности	371.709.658	502.094.682	10.974.787	884.779.127
Кредити и пласмани	7.831	443.961	530.453	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	8.117.937	-	88.215.065	96.333.002
Нематеријална имовина	-	154.306	-	154.306
Некретнине, постројења и опрема	-	19.125.957	-	19.125.957
Инвестиционе некретнине	-	407.692	-	407.692
Остала средства	4.489.546	-	590.362	5.079.908
Укупно актива	1.089.223.947	522.226.598	100.585.426	1.712.035.971
ОБАВЕЗЕ				
Обавезе по основу деривата	-	-	4.809	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	424.517.179	1.485.616	225.511.331	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	303.480.888	-	93.920.456	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	10.688	-	96.438.236	96.448.924
Резервисања	1.569.945	143.136	-	1.713.081
Текуће пореске обавезе	533.905	-	-	533.905
Готов новац у оптицају	-	-	209.567.662	209.567.662
Остале обавезе	1.417.922	-	619.256	2.037.178
Укупно обавезе	731.530.527	1.628.752	626.061.750	1.359.221.029
НЕТО АКТИВА	357.693.420	520.597.846	(525.476.324)	352.814.942

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

33. АНАЛИЗА ДОСПЕЋА ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА (наставак)

31. децембар 2018.

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Обртна ставка (до 12 месеци)</u>	<u>Стална ставка (преко 12 месеци)</u>	<u>Без рока</u>	<u>Укупно</u>
АКТИВА				
Готовина и текући рачуни код Банака	336.376.900	-	-	336.376.900
Злато и остали племенити метали	87.752.490	-	-	87.752.490
Депозити	144.938.533	18.029	264.444	145.221.006
Потраживања по основу деривата	-	-	43.481	43.481
Хартије од вредности	357.050.790	416.537.800	10.319.458	783.908.048
Кредити и пласмани	6.531	474.137	530.465	1.011.133
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	8.074.434	-	87.429.618	95.504.052
Нематеријална имовина	-	155.940	-	155.940
Некретнине, постројења и опрема	-	18.848.674	-	18.848.674
Инвестиционе некретнине	-	407.692	-	407.692
Остала средства	4.830.951	426	66.301	4.897.678
Укупно актива	939.030.629	436.442.698	98.653.767	1.474.127.094
ОБАВЕЗЕ				
Обавезе по основу деривата	-	-	39.851	39.851
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	363.413.611	2.439.937	217.467.350	583.320.898
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	205.706.228	-	78.530.938	284.237.166
Обавезе према ММФ-у	14.617	-	95.579.583	95.594.200
Резервисања	1.138.038	156.157	-	1.294.195
Текуће пореске обавезе	426.343	-	-	426.343
Готов новац у оптицају	-	-	182.611.179	182.611.179
Остале обавезе	1.836.568	-	273.890	2.110.458
Укупно обавезе	572.535.405	2.596.094	574.502.791	1.149.634.290
НЕТО АКТИВА	366.495.224	433.846.604	(475.849.024)	324.492.804

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

34. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2019. године, Банка води судске спорове у укупном процењеном износу од 10.696.427 хиљада динара, од чега се 10.553.291 хиљада динара односи на судске спорове са процењеним позитивним исходом по Банку, док се 143.136 хиљада динара односи на спорове за које је процењен негативан исход за Банку. У тај износ су укључени судски трошкови и процењени износ евентуалних затезних камата.

Као што је обелодањено у напмени 27, на дан 31. децембра 2019. године, Банка је формирала резервисања за потенцијалне губитке који могу проистећи из напред наведених судских спорова у износу 143.136 хиљада динара (31. децембра 2018. године, у износу 156.157 хиљада динара). Резервисање је формирано на основу процене правних заступника Банке у вези са статусом спорова у току, у којима се Банка јавља на страни туженог, односно тужиоца, у износу који одговара најбољој процени у погледу издатака који ће настати у случају негативног исхода. Руководство Банке сматра да није могуће с високим степеном прецизности предвидети крајњи исход судских спорова који су у току, али процењује да неће бити материјално значајних губитака по основу судских спорова у току, изнад износа за који је формирано резервисање.

35. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА**Трансакције са државом и државним органима Републике Србије**

У складу са Законом, Банка је централна банка Републике Србије и обавља функције утврђене тим и другим законом. Република Србија је власник целокупног капитала Банке.

Банка, органи банке и чланови ових органа у обављању својих функција не примају нити траже упутства од државних органа и организација, као ни од других лица. Државни органи и организације као ни друга лица не могу угрожавати самосталност и независност банке, нити могу вршити утицај на Банку, органе Банке и чланове ових органа у обављању њихових функција. Не угрожавајући остваривање својих циљева, Банка, уз сагласност Владе, може заступати Републику Србију у међународним финансијским организацијама и институцијама и другим облицима међународне сарадње.

Осим наведеног, Банка обавља и следеће послове за рачун Републике Србије:

- води систем консолидованог рачуна трезора за динарска и девизна средства, као и друге рачуне утврђене законом, односно закљученим уговором;
- обавља послове фискалног агента у име и за рачун Републике Србије у вези са задуживањем Републике Србије у иностранству, односно послове у вези с повлачењем средстава и отплатом обавеза према иностранству;
- послове издавања дугорочних хартија од вредности који се односе на чланство Републике Србије у Међународном монетарном фонду;
- измиривање обавеза Републике Србије по основу чланства у Међународном монетарном фонду;
- друге послове за Републику Србију, државне органе и институције, у складу са законом односно закљученим уговором.

Банка плаћа камату на средства система консолидованог рачуна трезора и других рачуна утврђених законом у складу са уговором закљученим с депонентом. За послове и услуге пружене држави, Банка наплаћује накнаду у складу с јединственом тарифом по којој Банка наплаћује накнаду за извршење својих услуга или на основу закљученог уговора.

35. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)**Трансакције са државом и државним органима Републике Србије (наставак)**

Према Закону, Банка не може одобравати кредите, позајмице, прекорачења по рачуну или друге видове кредитних олакшица Републици Србији, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе, јавним предузећима и другим правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, односно у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе имају контролно учешће, нити може давати гаранције за измирење обавеза тих субјеката или на други начин обезбеђивати измирење њихових обавеза.

Банка не може непосредно куповати хартије од вредности које издају поменути субјекти.

По том основу Република Србија, њена министарства, агенције и јавна предузећа у смислу наведених одредби Закона се не сматрају повезаним лицима са Банком.

Покриће губитка/расподела добити

У складу са Законом, после достизања износа минималног основног капитала (из ст. 3. члан 77.), и износа посебних резерви (из ст. 4. члан 77.), добит која није проистекла из курсних разлика и ревалоризационих резерви, Банка расподељује 70% у корист буџета Републике Србије.

Остварени губитак Банке (ст. 1 члан 78.) покрива се из посебних резерви и основног капитала изнад нивоа минималног основног капитала, а ако наведена средства нису довољна – из буџета Републике Србије или из хартија од вредности које у ту сврху, под тржишним условима, издаје Република Србија и преноси Банци (напомена 31).

Послови у име и за рачун државе

Послови у име и за рачун Републике Србије, односе се на послове у вези са исплатом старе девизне штедње, зајма за привредни развој, затим на евиденцију јавног дуга Републике Србије и остало.

Послови у име и за рачун Републике Србије исказани су у ванбилансним ставкама, узимајући у обзир да се Банка код ових послова јавља у улози агента или само води евиденцију о јавном дугу.

Трансакције са кључним руководиоцима

Банка сматра да је кључно руководство: председник и чланови Савета, гувернер, вицегувернери, генерални секретар, руководиоци, заменици и помоћници руководиоца организационих јединица и директори одељења.

Руководство Банке добија накнаду за свој рад у Банци и не поседује уделе у капиталу Банке.

Поред нето зарада руководству, Банка плаћа и доприносе на зараде у складу са законском регулативом. Нето зараде руководства такође подлежу плаћању годишњег пореза на доходак грађана. Банка руководству не исплаћује накнаде по престанку запослења нити компензира њихов рад плаћањима у акцијама или капиталу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2019. године

35. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Трансакције са кључним руководиоцима (наставак)

Накнаде кључном руководству Банке приказане су у следећој табели:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Бруто износи исплаћени у 2019.</u>	<u>Нето износи исплаћени у 2019.</u>	<u>Бруто износи исплаћени у 2018.</u>	<u>Нето износи исплаћени у 2018.</u>
Функција				
Гувернер	8.236	7.141	7.914	6.703
Директор Управе за надзор*	-	-	1.385	1.195
Вицегувернери	20.737	16.682	17.075	13.881
Генерални секретар	3.722	2.637	3.523	2.539
Генерални директори и директори ОЈ у седишту, директори филијала и генерални директор ЗИН-а	101.004	73.189	106.743	77.694
Заменици и помоћници генералних директора и директора ОЈ, директора филијала и генералног директора ЗИН-а	87.864	62.421	84.109	59.842
Директори одељења у седишту и директори дирекције, центра и одељења у ЗИН-у	189.495	135.095	183.976	130.812
Председник и чланови Савета гувернера	15.054	10.082	13.904	9.888
Укупно за годину	426.112	307.247	418.629	302.554

* Правилником којим се уређује унутрашња организација Банке у току 2018. године укинута је Управа за надзор као основна организациона јединица.

36. УСАГЛАШАВАЊЕ МЕЋУСОБНИХ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

У складу с чланом 18. Закона о рачуноводству, Банка је извршила усаглашавања потраживања и обавеза с повериоцима и дужницима. Потраживања у динарима усаглашена су са стањем на дан 31. октобра 2019. године, а потраживања у иностраној валути са стањем на дан 31. децембра 2019. године.

Од 1.459.187.100 хиљада динара, колико износи укупна вредност потраживања за које је Банка послала обрасце за усаглашавање, укупно је усаглашен износ од 1.458.000.029 хиљада динара, односно 99,92%. Неусаглашено је 1.187.071 хиљада динара, с тим што је на самим обрасцима напоменуто да уколико образац не буде враћен у року од 10 дана од дана пријема, Банка ће исказано стање сматрати усаглашеним. Банка не врши усаглашавање за потраживања од запослених, као ни од правних лица у поступку стечаја и ликвидације.

Банка је од правних лица примила обрасце за усаглашавање у укупном износу од 100.175.662 хиљада динара, а неусаглашен је износ од 27.675 хиљада динара, односно 0,03%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2019. године

37. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

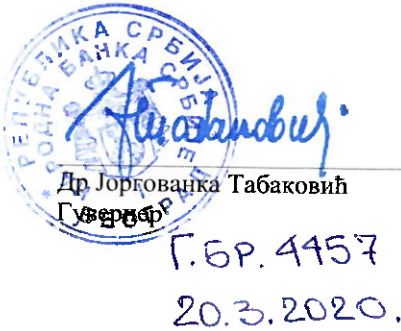
До дана издавања ових финансијских извештаја, нису настали материјално значајни догађаји након датума биланса стања који би захтевали корекцију финансијских извештаја (корективни догађаји).

Услед избијања пандемије вируса COVID-19, након датума биланса стања дошло је до одређених померања на финансијским тржиштима, чије потенцијалне финансијске ефекте на резултат Банке процењујемо и анализирамо континуирано, како би смо правовремено реаговали.

38. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични средњи курсеви динара примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре на дан 31. децембра 2019. и 2018. године за важније валуте су:

<u>У динарима</u>	<u>31. децембар 2019.</u>	<u>31. децембар 2018.</u>
USD	104,9186	103,3893
EUR	117,5928	118,1946
GBP	137,5998	131,1816
CAD	80,4108	75,8630
CHF	108,4004	104,9779
SDR	145,0846	143,7928

Др Јоргованка Табаковић
 Гверер
 Г.БР. 4457
 20.3.2020.